

Xujun xi tjít'a ni xi y'ejña chji Jesucristo nga kama

B'i ts'ín b'ahq ra xujuin

¹ Jesucristo y'ejña chji ni xi tjít'a xujun xu'bi. Ntjaná kits'ínkjas'ehen tu xi kui kuéjña chjihí ra xuta xi ts'e ni xi tjíhin nga kama xatí. Kits'ín nibá ntítsjehe tu xi kuakúchjihí ra nií Jua, kui xi nda musuhú. ² Ei títsuya Jua ni xi kama chjihí, kui niu xi éhen Ntjaná ko ni xi kitsúya Jesucristo.

³ ¡Á b'a nda tjíhin ts'e xi ts'ínyaha én xu'bi xi kits'ín nibá Ntjaná, ko á b'a nda tjíhin ts'e xi basínñjuhu ra ko ts'ínsihín ra ni xi tjít'aha ei, at'aha ja tífi tiña nístjiun!

B'i ts'ín kits'ínkjihi Jua kjuasuniña xuta ninku

⁴ An Jua títs'ínkjínúu xujuin, ninku yatu xi tintsuboo ante Asia. Katsjánúu kjuanda ko kjuajyu Ntjaná xi tijná, y'ejña ko kj'uaí. Katsjánúu kjuanda ko kjuajyu espíritu xi yatu incha maha xi tjín nginkun má b'ejña Ntjaná nga batéxuma.

⁵ Katsjánúu kjuanda ko kjuajyu Jesucristo xi títsuya ni xi ts'e Ntjaná. Kui xi tjun j'áiyaha ajihín xuta k'ien ko batéxumaha já rej xi tjín asuntee. Kui xi tjohó ñá ko tsaténdzjo jníhi nga kits'ínkjejnú ngatitsunná. ⁶ Kits'ín maná xuta xi ts'e tu xi kuatexumahaná ko n'etsjoohó Ntjaha ko Na'mihi xi nkúhu já na'mi xi ts'e. ¡Kas'ehé kjuachánka ko katatéxuma santaha tu nkjéhé ni! B'a katuma.

⁷ ¡Chasoo, kui xi nibájin nintiu! Ngayjee xuta skuehe, santaha ko já xi kik'iénjinkihí kicha. Kjintá nkjún ngayjee xuta naxinantá xi tjin asuntee nk'ie nga skuehe. Johon, b'a katuma.

⁸ “An xi xi tjuhun ko xi fekuhu”, títsu Ntjaná xi tjiñin nga'yún, xi tjiña, y'ejña ko kj'uai.

B'i ts'in tsakúchji yjoho Jesu

⁹ An nda nts'o Jua ta tí'ajian kjua'un xi tijncha bitajáún. Jun ko an Ntjaná tibatéxumaná. Jun ko an tín'e chúkjuá kjuanima nga nkuhú makaá Jesu. Tsátejñanijé xjo xi 'mi Patmo at'aha y'enijmía éhen Ntjaná ko kits'inkíé yjona nga Jesu tjennkia.

¹⁰ Nku tuminku j'aijinna Espirituhu Ntjaná ko astán kint'e nga nibaha nku nta xi tu xí 'yuhún jane, xi nkú joyaha nku tjio. ¹¹ B'a kitsúna:

—T'et'a xujuin ni xi chai ko n'ekjhi ninku yatu xi tjin ante Asia, ninku xi tjiña nanki Efeso, xi tjiña nanki Esmirna, xi tjiña nanki Pergamo, xi tjiña nanki Tiatira, xi tjiña nanki Sardí, xi tjiña nanki Filadelfia, ko xi tjiña nanki Laodicea.

¹² As'ai kits'ink'ótjiya tu xi skuehena yá xi tinchjakona. Nk'ie nga kits'ink'ótjiya, kkie yatu ni toonsine xi s'entusún nd'í xi ts'in ndzjen. ¹³ Ajihin nd'í xi ts'in ndzjeen kkie xi b'a tjin Ntíhi Nda'jün tjin. Nku najyun ndju yja xi bichú santaha tsuku ko nku ni toonsine tjíkjá 'mehe. ¹⁴ Taba ntsjaha xi nkú joyaha ntsjaha chutsanka ko xi nkú joyaha nch'an. B'a k'un tunkun xi nkú joyaha nd'í.

¹⁵ Tíbat'ai tsuku xi nkú joyaha kicha sine bronze xi kin'e'na nga kin'echuhun. Tu xí 'yún ntaha, xi nkú joyaha xi nkú ts'in faneya ntaje nga 'yún xu.

¹⁶ Ntsja kixi jtít'aha yatu niñu ko ts'a tsitjuhu nku

kícha ndju ntsí xi yjo nga jo ngaba. B'a tǵín ankǵín xi nkú joyaha ts'íu nga 'yún bat'ai.

¹⁷ Nk'ie nga kíkíe, jáíkíjine kinte tsukú kǵ b'a kama xi tsaya kama. Tunga jánehéna ntsja kixǵ kǵ b'ǵ kitsúna:

—Najmi tǵ binkjuin. An xi tǵuhun kǵ xi fekuhu ¹⁸ kǵ xi tǵǵna tǵk'un. Tsaya tunga nd'ǵ tǵǵna tǵk'an tǵ nkǵhé ni. An tǵǵnana yubǵǵ ngabayoo kǵ antehé xutǵ k'ien. ¹⁹ T'et'ai ni xi kuayai, ni xi tǵma nd'ǵ kǵ ni xi kama askahan. ²⁰ B'ǵ tsuhu rǵ ni xi tǵǵna 'ma xi kuayai, niǵu xi yatu xi kuayai ntsǵ kixǵ kǵ ni toonsine yatu xi s'entusún nd'ǵ xi ts'ín ndzjeen. Niǵu xi yatuǵ, kui xi ntǵtsje xi basehé nǵnkǵ xi yatuǵ. Kǵ ni xi s'entusún nd'ǵ xi ts'ín ndzjen xi yatuǵ, kui xi nǵnkǵ xi yatuǵ.

2

B'ǵ tsu én xi kits'ínkǵǵ Jesucristo nǵnkǵ xi tǵǵna nankǵ Efeso

¹ B'ǵ ts'ín t'et'ai nga n'entúǵǵ ntǵtsjehe xutǵ nǵnkǵ Efeso: “B'ǵ tǵtsu xi tǵt'ahǵ niǵu xi yatuǵ ntsja kixǵ, xi tsú'bajin kamasehen ni toonsine xi yatu xi s'entusún nd'ǵ xi ts'ín ndzjeen: ² Be ni xi tǵn'ei, xi nkú ts'ín tǵb'enki kǵuǵnǵma xǵ xi tǵn'ei kǵ xi nkú ts'ín tǵn'e chúkǵuǵ. Be nk'ie nga najmi sasǵhin ni xi incha ts'ín já ch'onk'uun. Kichjut'ayák'uin já xi já postrǵ tǵincha ts'ín ma maǵa yjoho kǵ kiyai nga já tsank'á niu, nga najmi já postrǵ. ³ Tǵn'etsentai kǵuǵnǵma xi tǵbitǵjǵn kǵ tǵn'e chúkǵuǵ kǵuǵnǵma xi tǵsakúhi ngat'anǵ. Najmi tǵfehe tak'uin.

⁴ Tunga najmi tǵsasǵhǵnna ngat'a ts'ǵ nga najmi tǵ tǵǵhin rǵ kǵuatǵo xi kis'ejǵahi nga tǵuhun. ⁵ Kui nga

n'ekj'áitsjehenni ni xi ja kin'e t'axín. T'inchj'ahā rī animahī kō n'e ngáhani xi nkú kin'ei nga tjuhun. At'ahā tsa najmi b'a n'ei, kjúáisehe kō kjexián ni xi sijnasun nd'í xi ts'ín ndzjen xi ts'i má nga tijnā. B'a ts'ian tsa najmi k'úínchj'ahā rī animahī.

⁶ 'Nda tjin nga najmi sasihin já nicolaita. An ta najmi sasinna jóo.

⁷ 'Xi tjen tjabaxínju katasínñju ni xi títshu Es-
piritu xuta ninku! Xi ts'ín ngana, kui xi tsjaha nga
kjine tuhu yá xi ts'ínk'íentu tík'uhun xuta, xi sijnā
ndjiojmihī Ntjanā.”

*B'i tsu én xi kits'ínkjihi Jesucristo ninku xi tijnā
nanki Esmirna*

⁸ 'B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúhī ntítsjehe xuta ninku
Esmirna: “B'i títshu xi tjuun kō xi fekuu, xi k'ien
kō xi tijnā tík'un ngáha: ⁹ Be nga tíyai kjuā'un
kō nga x'ain, tunga nk'ie nga basehe, nchiná ní.
Be nga tinchjatit'aihin xuta xi ntje judio tijncha
ts'ín ma mañā yjoho. Najmi xuta judio niu.
Xuta xi yjanki níhi ndanindoo niu. ¹⁰ Najmi tu
binkjuin kjuanima xi kuitjanki. At'ahā k'ua xuta
xi ts'ajun ts'ínkjas'en nubayá ndanindoo tu xi
chjút'ayák'uhunnuu. Te nistjin tjihin nga sakúnuu
kjuā'un. Ndjá tisijnjai ndaha tsa tjihin nga kuayái,
kō an tsjaha corona xi k'uaihi xuta xi k'úentu
tík'uun.

¹¹ 'Xi tjen tjabaxínju katasínñju ni xi títshu
Espiritu xuta ninku! Xi ts'ín ngana, kui xi najmi
ta skuehe ngabaya xi ma jóo.”

*B'i tsu én xi kits'ínkjihi Jesucristo ninku xi tijnā
nanki Pergamo*

12 'B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúíhi ntítsjehe xuta nínku Pergamo: "B'i títso xi tǐñaha kǐcha ndju ntsí xi yjo nga jo ngaba: 13 Be ni xi tǐn'ei kǒ nga má tǐñā ndanindoo nga tǐbatéxuma tinchin. Tǔ nkú kixǐhǐ tisinǐñai kǒ tǔ nkú tǐs'ejihín ri an, b'aha ra nǐstjin nga kin'ek'ien nda musuna Antipa xi y'énijmína. Kin'ek'ien ajinnuu má nga tǐñā ndanindoo.

14 'Tunga tǐjǐhín ni xi najmi tǐsasínna xi tǐn'ei. At'aha tǐjntujǐhin k'ua xi tǐncha ts'ín ni xi tsakúya nda profeta Balaam. Kui tsinchá'a nda rei Balac xi nkú ts'ín kama ts'ǐnkijnejihin ngatitsun xuta xi ntje Israel tjeheñ ra, tǔ xi ǐncha kǐjnehe chje xi kik'aihi ra ntǐa xi ts'ǐndaha ntsja xuta kǒ tǔ xi chǔba ǐncha kǐuántukoho xinkjín. 15 Kǒ ta tǐjntujǐhin k'ua xi tǐncha tǐts'ín sa ni xi bakúya já nicolaita. 16 Kui b'a maha, t'inchj'aha ri animahi. Tsa najmi b'a n'ei, kǐuáise xatíhi kǒ kǐcha xi tǐbitjuhu tsu'ba kǐankohona xuta xi b'a tǐncha ts'ǐun.

17 'ǐXi tǐen tǐabaxínñju katasínñju ni xi tǐtsuhu Espiritu xuta nínku! Xi ts'ǐn ngana, kui xi tsjaha nga kǐjne manaa xi tǐñā 'ma, kǒ ta tsjaha nku ndjio taba má nga tǐjt'a nku j'áin tsetse xi najmi ch'a be. Tǔ nkuhú xi ts'ǐnkjáihín, kui xi skue."

B'i tsu én xi kits'ínkijihí Jesucristo nínku xi tǐñā nanki Tiatira

18 'B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúíhi ntítsjehe xuta nínku Tiatira: "B'i títso Ntíhi Ntǐaná, xi b'a k'un tunkun xi nkú joyaha nd'í kǒ tsukú xi nkú joyaha kǐcha sine bronce xi kin'e'na nga kin'echuhun: 19 Be ni xi tǐn'ei, nga tjohi kǒ s'ejihin an, nga tǐn'exát'aní kǒ xi nkú n'e tǐn'e chúkjuai. Be nga 'yún tǐn'exá sai nd'ai nk'ie nga tuts'ihín ni.

²⁰ 'Tunga kuihí ni xu'bi xi najmi tísasínna nga tín'ei. Tí'ba^{nte}ihí na Jezabel xi na profeta tít'sín ma maña yjohó. Tíbakúyaha ko tíb'anachaha xuta xi ts'an, tu xi chuba incha kjuántukohó xinkjín ko incha kjine chje xi kik'aihi ntia xi ts'índaha ntsja xuta. ²¹ Kitsjantéhe no nga ngjuaikj'áha ra animaha tunga tu nkú mjehé ra chuba kjuántukohó já. ²² Kui nga nku ch'in ts'in nibánehe no ko chánka kjuanimá xi tsjahá já xi fantukohó, tsa najmi incha ngjuaikj'áha ra animaha nga incha k'uéntu ni xi tsakúyaha no. ²³ Ts'ink'ién ntíhi no. B'a ts'in skuehe ngayjee xuta ninku nga be xi nkú ts'in tjíntuyá kjuankjintak'uhun xuta ko animaha ko nga tsjanuu nga nkúnkú chjíhi ni xi kin'o.

²⁴ 'Máha jun xi tintsu^{bo}o Tiatira xi najmi tín'o ni xi túbakúya no ko najmi tsinchiyó ni xi tsu xuta nga tjíhin ndanindoo, ni xi tjíntu'má, b'a tíxinnuu nga najmi tá tsjahánuu kj'ái ch'á. ²⁵ Tunga chúhún ruu ni xi tjíñanuu santa nkúhu nga kjuái ngáhana.

²⁶ 'Xi ts'íin ngana ko tu nku ngjuaindjukohó xá xi mjena nga ts'íin, kui xi tsja xáha nga kuatéxumaha nanki xi tjín asunntee xi nkú ts'ín kitsjá xána Na'mina. ²⁷ Ndjá kuatéxumaha xuta. B'a kamaha xuta xi nkú maha nku ndjií nga kicha bich'onnehe. ²⁸ Xi ts'íin ngana, kui xi tsjahá niñu xi bat'ai nga ja tifi ma sen.

²⁹ 'Xi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títshu Espiritu xuta ninku!"

3

B'i tsu én xi kits'ínkjihi Jesucristo ninku xi tjíña nanki Sardi

¹ B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúíhi ntítsjehe xuta nínku Sardi: "B'i títu xi tǎñaha espíritu yatu xi ts'e Ntíaná ko niñu xi yatu: Be ni xi tǎn'ei. B'a incha tsu xuta nga tinchun tǐk'uin, tunga nk'ie nga basehe ja tsayai. ² Tinchin ndai ko tjen nga'yíhin yjohi kintehe ni nga kuayá kjin. At'aha tǐbe nga najmi kixi tǐmikoí xáhi nginkun Ntíaná.

³ Kui nga n'ekj'áítsjehen rǐ yjohi ko tsjénki ni xi kik'aihi ko kinu'yái, ko t'inch'aha rǐ animahi. Tsa najmi kuinchinndai, kjúáisehe xi nkú joyaha nku nda ndyjé ko najmi chái mǐ chubaha nga kjúáisehe. ⁴ Tunga tjíntujíhin rǐ nanki Sardi k'ua xuta xi najmi incha kits'ín chuntí najyuhun. Kui xi k'úemakona nga ngjua najyun taba, at'aha kui xi incha tjehe rǐ nga k'úemakona.

⁵ Xi ts'ín ngana, kui xi n'engja najyun taba ko najmi ts'ín ndyjájna j'áíhin xujun má nga tjíntut'á j'áíhin xuta xi k'úentu tǐk'un. Tu sa ní ts'inkíe yjona nga be xuta xu'bo nginkun Na'mina ko nginkun ntítsjehe.

⁶ Xi tjen tjabaxínñju katasínñju ni xi títuhu Espíritu xuta nínku!"

B'i tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo nínku xi tǎñaha nanki Filadelfia

⁷ B'i ts'ín t'et'ai nga n'entúíhi ntítsjehe xuta nínku Filadelfia: "B'i títu xi tsje ko naxu ni xi tsu, xi tǎñaha yubíhi nda reí David, xi kjex'á ko najmi ch'a maha b'échja, xi b'échja ko najmi ch'a maha kjex'á: ⁸ Be ni xi tǎn'ei. Chaseí. Nginkuin tjentixana nku ankjua xi najmi ch'a maha b'échja. Be nga najmi 'yún tjíhin nga'yún, tunga tǎn'etjusunní éna ko tǎn'ekiei yjohi nga yaní. ⁹ Nd'ai ni xi ts'íhin xuta

sinagogahā ndanindoo, xutā tsank'á xi ntje judio tjeheñ ra ts'in ma maña yjoho, ts'in kjuā'yúhūñ ra nga incha ngjuaisinkúñch'int'ahi tū xī b'a ts'in incha skuehe nga tjona ji.

¹⁰ 'Kich'atjói éñna nga kin'e chúkjuai. Kui nga an ts'ink'j'a t'axihin ra kjuanima xī kj'uai nistjin nga chjút'ayák'un ngayjee xutā xī tjin asunntee, kjuanima xī kj'uai nga ngúsuhūñ asunntee.

¹¹ Kjúái xatía. Ndjá tisinjñajin ni xī tijnahi, tū xī najmi ch'a kjé'aha ri corona xī ts'i.

¹² 'Xi ts'in ngana, kui xī ts'in ma yásjaihi ninkuhu Ntiana. Ndahachí najmi tā kuitjunkihi yo. Kō k'uet'áha j'áihin Ntiana kō j'áihin naxinantáha Ntiana, kui xī nanki Jerusalen tsetse xī Ntiana ts'in nibájeheñ ndjiojmi ján. Kō tā k'uet'áha j'áin tsetsena.

¹³ 'Xi tjeñ tjabaxínñju katasínñju ni xī títshu Espiritu xutā ninku!"

B'i tsu én xī kits'ínkjihi Jesucristo ninku xī tijná nanki Laodicea

¹⁴ 'B'i ts'in t'et'ai nga n'entúihī ntítsjehe xutā ninku Laodicea: "B'i títshu xī 'mī Xi Naxu, xī ma n'e s'ejihīñ ni xī tsuya kō xī naxu nī xī tsu, xī kits'innakō Ntiana ni xī tjin: ¹⁵ Be ni xī t'n'ei. Ji xī nkú joyaha ntánjua xī ndaha najmi nch'án kō tā ndaha najmi sje. ¡Tsa tū nch'áhan mahani kai, kō tsa tū sje mahani kai! ¹⁶ Tunga suk'ienní. Najmi nch'áin kō tā ndaha najmi sjei. Kui nga ku-atet'éhera. ¹⁷ At'aha: An xī nchíná. Nda ts'in tijná. Najmi chumi nihi xī ndyjat'ana, tibixín. Tunga najmi tímankjihín ri nga najmi tjiñhin kjuatsjo, kō

nga najmi chumi ni chj́íhí ra jì, kò nga x'ain kò kai kò kisusti.

¹⁸ 'Kui nga b'a tíxihí ra nga ch'atseheni ni xi t́jínna. Ch'atsei tóonsine xi 'yún nda, tū xi kama nchínáhani. Ch'atsei najyun taba xi kāmandyjái tū xi k'úé'mahani yjoninte kistihí xi tít sjáhi kjuasuba. Ch'atsei ntánki xi ts'ínnkihi tunkuín tū xi cháhani.

¹⁹ 'Ngayjee xi tjona, kui xi si nchjaka kò ts-janiyáha. Kui nga tjen nga'yúhún rí yjohí kò t'inchj'áha rí animahí. ²⁰ Chasei. An síjña asti ankjuo nga tít s'inkjane. Tsa t́jín xi kuínt'é ntana kò kjéx'á ankjuo, an kjuas'en má t́jña kò an ḱjínka nichine kò kui ḱjínkóna.

²¹ 'Xi ts'íín ngana, kui xi tsjantéhe nga k'úéjñat'akóna má nga batexuma xi nkú ts'ín an ja kits'in ngana kò t́jijnat'aka Na'mina má nga batéxuma.

²² 'Xi t́jén tjabaxínñju katasínñju ni xi tít suhu Espiritu xuta nínku!"

4

B'í ts'ín tsakuchj́íhi Jua xi nkú ts'ín kin'etsjoho Ntjáná ndjiojmi ján

¹ Askahan nga ja j'a ni xu'bjí, as'ai tsase kò kíkíe nku ankjuá xi t́jéntíxá nk'a ján. Kò ntá xi t́jun kint'e, xi b'a ts'ín nu'yá xi nkú joyaha nga fane tjio, kui xi b'a kitsúna:

—Nibánji ei. Kuakuchj́íhi ni xi t́jihin nga kama.

² Ta kuihi chubó j'aijínna Espiritu kò kíkíe ndjiojmi ján xi kab'ejña nga tibatéxuma.

³ Sénnistjihin xi kab'ejña yó, kui xi b'a t́jín xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un jaspe kò ndjio tsjo k'un kornalina. Kò sínkjántjaihi má kab'ejña nku yejña

xi tibat'ai xi nkú joyaha ndjiō tsjo k'un esmeralda.
⁴ Kō andaihi má kab'ejña kikié sa kan ñju jáchá
 xi tá incha kab'entu, xi incha yja najyun taba kō
 corona toonsine tjíntu'áha.

⁵ Má kab'ejña xi tibatéxumoo tsitju nd'ich'on kō
 nta xi xaáhan kinu'yá kō janeya ch'on. Kō ankjín
 xi tibatéxumoo títi yatu nd'í s'ekuyá. Kui xi tsuhū rā
 espíritu xi yatuhū Ntjaná. ⁶ Kō ankjín má kab'ejña
 xi tibatéxumoo tā kjijña nku ni xi b'a tjín xi nkúhu
 ntáchak'un xi 'nā xi nkúhu chutsín.

Andaihi má kab'ejña xi tibatéxumoo tjíntu ñju
 xi tjíntu tík'un, xi kitsejnúhu rā tunkun ankjín kō
 astun. ⁷ Xi tjuun b'a tjín xi nkúhu xa. Xi ma joho
 b'a tjín xi nkúhu turū. Xi ma jahan b'a tjín ankjín xi
 nkúhu xutā. Kō xi ma ñjuhu b'a tjín xi nkúhu ja xi
 tifi tjeñ.

⁸ Nga nkúnkú xi ñju tjíntu tík'uun jun maha
 tsjankaha. Kitsejnúhu rā tunkun kintehe kō
 asunnk'aha. Tu nku nga tijncha sehé nistjin
 nistjen nga b'a tijncha tsu:

Ntjaná xi tsje, Ntjaná xi tsje, Ntjaná xi tsje.

Ntjaná xi tjiñin nga'yún.

Kui xi y'ejña, tjíña kō kj'uaí.

⁹ Xi ñju tjíntu tík'uun tijncha ts'ínkie yjoho nga
 chánka xi tibatéxumoo, kui xi tjíña tík'un tu nkjéhe
 ni. Tijncha benkjún kō tijncha tsjáha máb'achijhi.
 Kō nk'ie nga b'a tijncha ts'ín xi ñjuu, ¹⁰ jáchá xi kan
 ñjuu tijncha basinkúch'int'aha nga títs'intsjoho xi
 tibatéxumoo, xi tjíña tík'un tu nkjéhe ni. Tijncha
 b'entu corona nginkun nga b'i tijncha tsu:

¹¹ Ji Ntja xi Ntjani, ji xi tjeñen ri nga chankjúhin
 kō nga s'ehi kjuachánka kō nga'yún.

At'ahā ji kin'endai ngayjee ni xi tjin.
Kama mjehi, kui nga tjihin ko kamandaha.

5

B'i ts'in tsakuchiji Jua nga Chutsanko tsak'á xujun xi najmi ch'a mahā bakj'á

¹ As'ai kikiē nku xujun, kui xi ntsja kixi y'aha xi tibatexumoo. Kui xujun xi kin'entú nga jo ngabaha, ko tjichjanekoho ra yatu sello. ² Kikiē nku ntitsje xi 'yún tjihin nga'yún, kui xi 'yún tinchja nga b'i titsu:

—¿Yá xi tjeheñ ra nga kjentiya sello xi tjichjanekoho xujun ko kjéxinnka?

³ Tunga ndahá nku xi tjin ndjiojmi ján ko ndaha nku xi tjin asunntee ko ndaha nku xi tjin kintehe t'anankiu najmi kamahā kikjéxinnka xujun, ko ta ndaha najmi kamahā tsa tu tsasehe ni xi tjit'a. ⁴ Tu xi kikjintaná nga najmi ch'a kamahā kikjéxinnka xujun ko ta ndaha tsa tsasehe ni xi tjit'a.

⁵ As'ai b'a kitsúna nku ndachá xi kan ñjuu:

—Najmi tu ch'í. Chasei. Xa xi y'ahā ra ntjehe Juda, xi ntjehe David y'ahā ra, kui xi kits'in ngana ko kamahā kjentiya sello yatu xi tjichjanekoho xujun ko kjéxinnka.

⁶ As'ai ankjin xi tibatexumoo ko kamasehen xi ñju xi tjintu tik'uun ko kamasehen jáchá xi kan ñjuu kikiē nku Chutsankā xi sjña yo, xi b'a tjin xi nkúhu tsa ja kin'ek'ien. Yatu ndjia tjihin ko yatu tunkun. Kui xi tsuhu ra espiritu xi yatuhu Ntjaná xi kin'e nibá ngayjee asunntee. ⁷ Ngjikj'á Chutsanko xujun xi kjiya ntsja kixi xi tibatexumoo.

⁸ Nk'ie nga jakj'á xujun Chutsanko, as'ai xi ñju xi tjintu tik'uun ko jáchá xi kan ñjuu incha

tsasinkúnch'int'ahá. Nga nkúnkú incha y'a najní
arpa kō tasá toonsine xi kitsehe ni xi sinjñe. Kui
niú xi bakúchji ni xi nchja xutá jehe Ntíaná nk'ie
nga nchjakō Ntíaná.

⁹ As'ai incha kise soon tsetse xu'bi:
Ji xi tjeñen ri nga chjúbéi xujún kō nga chjúntiyai
sellōhō,
at'ahá ji xi tsayai nga kin'e mahi chje.
Jníhi kich'atsehe ri Ntíaná
ngayjee tíkjá xutá xi tjín,
xi kj'ai kj'ai én nchja,
xi nibá tū má antehé ni,
kō xutá naxinantá xi tjín.

¹⁰ Kui xi kin'e mai nku naxinantá xi tibatexumaihi,
kin'e mai já ná'mi xi ts'íintsjohō Ntíaná.
Incha kuatéxumahá asunntee.

¹¹ As'ai tsase kō kint'e ntahá nkjin nkjún ntítsje
xi tijnchat'a andaihi xi tibatéxumoo kō andaihi xi
ñju xi tjíntu tík'uún kō jáchá xi kan ñjuu. Tū ni xí
'yúhún nkjin incha maha. ¹² 'Yún incha tinchja nga
b'i tijncha tsu:

Chutsanka xi kin'ek'ien tjeñen rá
nga k'uai xáha nga kuatéxuma.
Ts'ínkjáíhin kjuanchíná,
kjuankjintak'un kō kjuachánka.
Kui xi kama chanjkún kō n'etsjohō.

¹³ As'ai kint'e ntahá ngayjee xi kits'innda Ntíaná
nk'a ján kō asunntee kō kintehe t'anankiú kō ajin
ntáchak'uún nga b'i incha kitsú:
Chutsankō kō xi tibatéxumoo
n'etsjohō kō chanjkún.
Kui xi s'ehe santaha tū nkjéhe ni
kjuachánka kō nga'yún xi tjín.

¹⁴ *As'ai* —*B'a* katuma! —*incha* kitsú xi ñju xi tjíntu tík'uun. Kó jáchá xi kan ñjuu *incha* tsasinkúunch'in kó *incha* kits'íntsjohó Chutsanko kó xi tibatéxumoo.

6

B'i ts'in tsakuchjihi Jua nga ñju sello kichjux'a

¹ Kikie nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi tjuun kó kint'e nga kinchja nku xi ñju xi tjíntu tík'uun. Ntaha, kui xi nkú joyaha xi nkú ts'in nu'yá nga faneya ch'on. B'i kitsú:

—*Nibái!*

² *As'ai* tsase kó kikie nku ndje taba. Xi tjísuhun chu y'a nku ni xi s'eko yá. Kik'aihi nku corona kó tsitju tū xi ts'ín nganaha.

³ Nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi ma joho, kint'e nga b'i kitsú xi ma joho xi ñju xi tjíntu tík'uun:

—*Nibái!*

⁴ *As'ai* tsitju kj'ai ndje, nku ndje ni. Xi tjísuhun chu kits'ínkjáihin nku kicha chánka kó kik'ai xáha xi má nga kjéxin kjuajyu xi tjin asuntee, tū xi ts'ínk'iehen xinkjin xuta.

⁵ Nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi ma jahan, kint'e nga b'i kitsú xi ma jahan xi ñju xi tjíntu tík'uun:

—*Nibái!*

As'ai tsase kó kikie nku ndje jma. Xi tjísuhun chu y'a nku nisuchúba. ⁶ *Ajihin* xi ñju xi tjíntu tík'uun kint'e nku ntá xi b'a kitsú:

—Nku nistjin xánta nku kilu tuniñu katijnehe, kó nku nistjin xánta jan kilu tu cebada katijnehe. Tū xí chjhi katuma ni. Tunga najmi tū n'ekoni binu kó ta ndaha setu.

⁷ Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi ma ñjuhu, kint'e ntaha xi ma ñjuhu xi tjintu tík'uun nga b'i kitsú:

—jNibái!

⁸ As'ai tsase ko kieke nku ndje sine k'ien. Xi tjisuhun chu, kui xi 'mi Ngabaya ko tjennkihi xi 'mi Antehe Xuta K'ien. Nga joo incha kik'aihi kjuá nk'ie nga kjuáchán, kjintíá, ch'in ko chu kjan xi tjín asuntee incha ts'ínk'ienkoho nku tíkjá xuta asuntee.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nga kichjux'á sello xi ma uhun

⁹ Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi ma uhun, kieke kintehe nahan chje animaha xuta xi kin'ek'ien ngat'aha nga incha y'énijmí éhen Ntíaná ko ngat'aha nga tu nku kits'ínkiehé yjoho nga Jesu yjanki. ¹⁰ Yún incha kinchja nga b'i incha kitsú:

—Tsjeni ji, Nda Ntia, ko naxu én xi bixín. ¿Nkjé n'ekokjuai xuta xi tjintu asuntee? ¿Nkjé n'ek'íechji xi kits'ínk'ienni?

¹¹ As'ai incha kik'aihi najyun taba nga nkúnkú. Tu chubahá nistjin incha kúya kik'ihin, santaha nkúhu nga kama ndjuú xkihi xuta xi ta tjihi nga n'ek'ien xi nkúhu nga kui, xi nts'e maha xinkjín xi ta tjincha yjankihi Jesu.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nga kichjux'á sello xi ma juhun

¹² Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi ma juhun, tsase ko kama nku chón xi tu xí 'yúhún. Kama jma ts'íu xi nkú joyaha najyun xi jma sénsén. Ni kama sóo xi nkú joyaha jní. ¹³ Niñu xi tjín nk'a ján tsixuntu t'anankiu xi nkú ma nga bixuntu tu

chjintéhe yá higuera nk'ie nga b'étsujnehe nku ntjo xi 'yún. ¹⁴ Xi nkú ma nga s'ekjoya xujun, b'a ts'in kindyjajin sén nk'a ján. Kó ngayjee naxiu kó xjo xi tjín ajin ntáchak'uun incha ngji t'axín.

¹⁵ Incha ngjik'ientu'má aya tixa ngijoo kó ajin naxiu já rej, já títjuun, já jun k'aku, já nchinóo, já i kó ngayjee xuta, xi ndáihí yjohó kó xi musuhu xi kich'atsehe. ¹⁶ B'a incha kitsúhu jñáchóo kó ndjio naxiu:

—Tixuntunéni kó t'entu'máni, tú xi najmi skuéheni xi tibatéxumoo kó tú xi najmi chahani kjuakjan chánkaha Chutsanko. ¹⁷ At'aha ja kuichu nistjin nga ja kuakúchji kjuakjan chánkaha. ¿Yá xi kuichúkjuaha ni xi kama?

7

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nga xuta xi ntje Israel tjeheh ra kis'et'aha chubaha Ntjaná

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai kikié ñju ntítsje xi tíncha ndju nga ñju tíkjáha asunntee. Kui xi tib'échjaha ntjo xi nibáha nga ñju tíkjáha asunntee tú xi najmi tsjéhen ntjo asun t'anankiu, ta ndaha asun ntáchak'uun, ta ndaha ajihin yá xi tjín asunntee. ² Ta kikié kj'ai ntítsje xi tinibáha má tju ts'íu. Kui xi j'ai tú xi k'uét'aha ra chubaha Ntjaná xuta xi ts'e. Kui ntítsje xu'bi 'yún kikkintáyaha ntítsje xi ñjuu xi kik'ajhi xáha xi má nga ts'ínkatsún t'anankiu kó ntáchak'uun.

³ B'i kitsúhu:

—Najmi tú chumi nihi xi n'ohoo t'anankiu kó ta ndaha ntáchak'uun kó yá xi tjín. Nk'iehé nga ja

s'et'ahā stjen chubāhā Ntīānā xutā xi ts'e, nk'iehé nga kama k'úét'a ntsōo.

⁴ Kint'e xkīhī xutā xi kis'et'ahā chubā. Unchan kō yachán ñju mīi kama ngayjee ntjehe Israel. ⁵ B'i tjin kamaha nga nkúnkú ntje te joo: te jo mīi xi ts'e Juda, te jo mīi xi ts'e Ruben, te jo mīi xi ts'e Gad, ⁶ te jo mīi xi ts'e Aser, te jo mīi xi ts'e Neftali, te jo mīi xi ts'e Manase, ⁷ te jo mīi xi ts'e Simeon, te jo mīi xi ts'e Levi, te jo mīi xi ts'e Isacar, ⁸ te jo mīi xi ts'e Zabulon, te jo mīi xi ts'e Kuse, kō te jo mīi xi ts'e Benjamin.

B'i ts'ín tsakuchjīhī Jua nga tū xī nkjīhín xutā incha tsitjujín kjuānīmā chánkoo

⁹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai tsase kō kīkie nkjin nkjún xutā. Ndaha najmī ch'a ma b'ěxkīhī. Ngayje tīkjā xutā xi tjin asunntee niu, ngayje tīkjā ntje, ngayje tīkjā nanki kō ngayje tīkjā én. Tīncha ndju ankjin xi tibatéxumoo kō nginkun Chutsankō. Najyun taba incha yja kō xkajén incha y'a.

¹⁰ 'Yún tīncha kjintāya nga b'i tīncha tsu: jNkuhú Chutsankō kō Ntīānā xi tibatéxumoo, kui xi ts'ínk'ankíná!

¹¹ Ngayjee ntitsjee xi tīncha ndju andaihi má kab'ejña xi tibatéxumoo, andaihi jáchá xi kan ñjuu kō xi ñju xi tīntu tīk'uun, incha kingjénsten ankjin nga incha kits'intsjohō Ntīānā. ¹² B'i incha kitsú: jB'a tjin!

N'etsjohō kō tjin kjuachánka Ntīānā, be nkú ts'ín ts'innkjink'un kō 'baihi máb'achjīhī, yankjún kō bakúchji nga'yúhūn santaha tū nkjéhé ni.

jB'a katuma!

¹³ As'ai nku ndachá xi kan ñjuu kingjásjaiyana:
—¿Yá xutaha xi yja najyun taboo? ¿Má incha kanibáha?

¹⁴ —Ji xi yai, Nda Ntia —kixihin.

As'ai b'i kitsúna:

—Kui xi incha kikié kjuanima chánko. Jníhi Chutsanko incha kits'in tabakoho nga tsané najyuhun. ¹⁵ Kui kjuaha nga tinchaha ankjin Ntiana xi batexuma ko nistjin nistjen tincha ts'intsjoho aya ninkuhu. Xi tibatexumoo kuhun xuta xu'bi aya ante nkjuhun. ¹⁶ Najmi ta skuehe kjintia ko ta ndaha najmi ta xinta kamaha ra. Najmi ta ts'inchjahan ra ts'iu ko najmi ta ts'instihi ra nuboo. ¹⁷ At'aha Chutsanka xi ta tibatexumoo, kui xi nda bastu xi kunnata ko ngjuaikoho ma tin ntanjua xi ts'ink'ientu tik'uhun xuta. Ntiana ts'inxijnu ntankun nga nkunku.

8

B'i ts'in tsakuchiji Jua nk'ie nga kichjux'a sello xi mayatuhu

¹ Nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi mayatuhu, as'ai kis'e jyu jyu ndjiojmi jan nkú ra ma masen ora. ² Kikie ntitsje xi yatuu xi tincha ndju nginkun Ntiana. Kui xi kik'aihi yatu tjio.

³ As'ai j'ai k'ai ntitsje. Ankjin nahan chje j'ai sinjna. Nku ni toonsine xi ma nga tisun ni xi sinjne y'a. Kik'ai nkjuhun ni xi sinjne tu xi tsaha ra chje Ntiana asun nahan chje toonsine xi kijnja ankjin xi tibatexumoo. Kui niu kits'intjijinkoho ni xi nchja ngayjee xutaha Ntiana nk'ie nga incha nchako. ⁴ Y'aha ts'ihin ntitsjee ni xi titiya ni xi

sinjne nk'ie nga ngjisehe Nt̃ianá ntah̃a ni xi sinjne k̃o ni xi incha nchj̃a xutah̃a Nt̃ianá nk'ie nga nchjak̃o. ⁵ As'ai jakj'á nt̃itsjee tabah̃a ni xi sinjne k̃o kits'íntsehe x'í xi tj̃íntusún nachan chje. Asunntee kikjaníkj'asún niu. As'ai janeya ch'ón, xaáhan kama, tsat'ai nd'ích'ón k̃o kama chón.

B'i ts'ín tsakuchj̃hi Jua nk'ie nga jane ñju tjio

⁶ Incha y'enda yjoh̃o nt̃itsje xi yatuu xi má nga incha ts'ínkjane tjioh̃o. ⁷ Kits'ínkjane tjioh̃o nt̃itsje xi tjuun. As'ai kichjanikj'a asun t'anankiu ts'í ndjio k̃o nd'í xi kin'etjijinkoh̃o jní. Kití nku t̃íkjá t'anankiu k̃o nku t̃íkjá yá xi tj̃ín k̃o ngayjee jñá xi tj̃ín.

⁸ Kits'ínkjane tjioh̃o nt̃itsje xi ma joo. As'ai kichjanikj'ajin ntáchak'uun nku ni xi b'a tj̃ín xi nkú joyaha nku naxi chánka xi títi. Jní kama nku t̃íkjá ntáchak'uun. ⁹ K'ien nku t̃íkjá xi tj̃íntu t̃ík'un ajin ntáchak'uun k̃o kin'ekje nku t̃íkjá yábarku xi tj̃ín.

¹⁰ Kits'ínkjane tjioh̃o nt̃itsje xi ma jaan. As'ai j'aikijne nku niñu chánka xi títi xjo xjo. Kits'ínkatsún nku t̃íkjá ntáje k̃o ntá t̃ix̃a xi tj̃ín. ¹¹ Sja 'mi niñuu. As'ai nku t̃íkjá ntá xi tj̃ín kama sja. Tu ngat'ah̃a nk'ie nga kama sja ntóo tu xi nkj̃íhín xut̃a k'ien.

¹² Kits'ínkjane tjioh̃o nt̃itsje xi ma ñjuu. As'ai nku t̃íkjá ts'íu, sóo k̃o niñuu kin'ekatsún. B'a tj̃ín niu xi kis'ejyún. Nk'ie nga incha kits'ín ndzjen niu nku t̃íkjá ñistjiun najmi t̃a kama ndzjehen r̃a k̃o t̃a nku t̃íkjá ñistjen najmi t̃a kama ndzjehen r̃a.

¹³ As'ai tsase k̃o kint'e ntah̃a nku ja xi tifi t̃jen. 'Yún t̃íntáya nga b'í t̃itsu:

—¡Kjuanima nibá! ¡Nima rú ts'íhin xuta xi tjíntu asuntee nk'ie nga kjuane tjio xingisoó xi ja ma ma incha ts'íínkjanehé ntítsje xi jan xi ndyjat'óo!

9

B'í ts'ín tsakuchjíhi Jua nk'ie nga jane tjio xi ma uun

¹ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma uun. As'ai kíkíe nku niñu xi nibaha nk'a ján nga j'aikijne asuntee. Kík'aihi yubíhi tixa nanka xi tjen t'anankiu. ² Kíkjex'á tixa nanko kó yó tsitjunji nintí xi nkú joyaha nintí xi bitjuhu nku orno chánka. Kits'ín jyun ts'íu kó nk'oo.

³ Ajin nintíu incha tsitjuhu chjuba xi incha j'aitsesúhun asuntee. Incha kík'aihi nga'yún xi nkúhu nga'yún xi tjíhin chándayá ch'onk'un xi tjín asuntee. ⁴ B'a kík'ihín nga najmi incha ts'íínkatsún jhá xi tjín t'anankiu kó tá ndaha nku ni xkfén xi tjín kó tá ndaha nku yá. Nku tutuhú xuta xi najmi kis'et'aha stjen chubaha Ntíaná xi kama incha ts'íín'uhun.

⁵ Najmi kík'aihi kjuá tsa ts'íínk'ien xuta. Tü b'ahá kík'ihín nk'ie nga tü uhún sá tsjáha kjuanima xuta xi kjínehe. Kjuanima xi tsjá chu b'a joyaha xi nkú ts'ín kjineya má kjinená chándayá ch'onk'un xi tjín. ⁶ Kui nístjiun kuangisjai ngabayoo xuta tunga najmi sakúhú ra. Kama mjehe nga kuayá tunga ngjuai t'axíhín ngabayoo.

⁷ B'a k'un chjubo xi nkú joyaha ndje xi kis'enda nga ngjuai kjuachán. B'a k'un corona toonsine k'un ni xi incha tjíntu'áha. B'a k'un ankjín xuta k'un ankjín. ⁸ B'a k'un ntsjáha xi nkúhu ntsjáha jminchjín. B'a k'un ni'yun xa k'un ni'yun. ⁹ B'a

k'un kicha k'un ni xi kijjnuhu 'mehe. B'a ts'in faneya tsjankaha xi nkú ts'in faneya nkjin nkjún yá xi fiko já juun nk'ie nga incha fi kjuachán. ¹⁰ B'a k'un nits'in chándayá ch'onk'un k'un nits'in chu. Ta tjihin na'yá ch'onk'un. Ni ch'onk'un xi tjihin nits'in nga ts'ín'uhun xuta un sá chúkjuaha niu. ¹¹ Ntítsje xi tíña ayaha tixa nanko, kui xi batéxumaha chjubo. Abadon 'mi ntítsjee nga én hebreo, ko nga én griego Apolion 'mi. “Xi ts'ínkatsún ni” tsuhu ra j'áihin.

¹² J'a kju'a'un xi tjuun, tunga ndyjahá sa jo.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane tjio xi ma juun

¹³ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma juhun. As'ai kint'e nku ntá xi nibaha kamasehen ndjia xi ñju xi tjíntut'á nachan chje toonsine xi kijjña nginkun Ntjáná. ¹⁴ B'i kitsúhu ntítsje xi ma juhun xi y'a tjio:

—N'e ndáihí nga ñjuu ntítsje xi tjíntut'á 'yún andai ntáje chánka Eufrate.

¹⁵ As'ai kin'e ndáihí ntítsje xi ñjuu, tu xi nku tákjá xuta xi tjín asunntee incha ts'ínk'iehen. At'aha ja b'a ts'in tjinda nga kui xi b'a incha ts'ín kui chubo, kui nistjiun, kui sóo ko kui núu. ¹⁶ Kint'e xkihí já jun xi tjíntusúhun ndje. Jo unchan miyoon maha.

¹⁷ Kikie ndje ko xi tjíntusúhun, xi nkúhu tsa nchini kik'aina nga kama chjina niu. Kicha xi kijjnu 'mjehe, ni xi nkúhu nd'í, su xi nkúhu ndjio tsjo k'un safiro ko sine xi nkúhu sufri. B'a k'un nintaku xa k'un nintaku ndje. Nd'í, ninti ko sufri bitju ts'a. ¹⁸ Tu ngat'aha nga jaan kju'a'un xi kitsjá chu nku tákjá xuta xi tjín asunntee k'ien. Nd'íu, ninti ko sufri xi bitju ts'a chu b'a kits'íun. ¹⁹ Ts'a

kō nits'in chū xi ch'onk'un. Nits'in chū b'a k'un y'e k'un, xí yjahá nintaku. Kui niu xi ts'in'unkohō rā xuta.

²⁰ Tunga xuta xi ts'ankiu, xi najmi kits'ínk'iehen kju'a'un xu'bi, najmi incha ngjikj'áha rā animaha kō tā ndaha najmi y'entu ni xi incha kits'ín. Tū nku kits'intsjohō rā jánindoō kō ntia xi kits'ínndakohō toonsine, toontaba, kicha, ndjio kō yá. Najmi ma chjihi niu, tā ndaha najmi nt'é kō tā ndaha najmi ma fi. ²¹ Tā ndaha najmi incha ngjikj'áha rā animaha xuta xu'bo ngat'aha nga animā incha ts'ínk'ien, tj'e incha ts'ín, chuba fantukohō xinkjín kō ndyjé incha ts'ín.

10

B'i ts'ín tsakuchjihi Jua ntítsje xi y'a xujun

¹ As'ai kikié kj'ai ntítsje xi tjenjin nintj. 'Yún nk'a tjen. Ndjiojmi ján nibajehen kō nku yejña sintjaihi. Xi nkúhu ts'íu b'a ts'ín tibat'ai ankjín, kō sjai xi nkúhu yásjai xi títi. ² Kjiya ntsja nku xujun ichí xi kabix'á. Tsasíjñasun sjai kixi ntáchak'uun kō sjai skjún tsasíjñasun t'anankiu. ³ As'ai 'yún kikjintáya kō kinu'yá ntaha xi nkú ts'ín nu'yá ntaha xoo nga kjintá. Nk'ie nga kikjintáya, yatu niyá janeya.

⁴ Nk'ie nga janeya yatu niyóo, ja tít'sinntá kai, tunga kint'ená nku ntā xi nibaha ndjiojmi ján xi b'a kitsúna:

—Najmi tū kayaha ni xi kuatsú ch'on xi yatuu. Najmi tū b'et'ai.

⁵ As'ai kingjénnk'a ntsja kixi ntítsje xi nku sjai síjñasun ntáchak'uun kō xi nku sjai síjñasun t'anankiu. ⁶ Kits'ínkie xi tíjña tík'un tū nkjéhé ni,

kui xi kits'ínnda nk'a ján kō ni xi tjin nk'a ján, xi kits'ínnda t'anankiu kō ni xi tjin t'anankiu, xi kits'ínnda ntáchak'uun kō ni xi tjin ntáchak'uun. B'i kitsú ntítsjee:

—Ja najmi ta k'uandayaha ra. ⁷ Nistjin nk'ie nga ts'ínkjane tjioho ntítsje xi ma yatuhu kuitjusun ni xi y'éjña 'ma Ntjaná. B'a kama xi nkú nga ts'ín kitsúya titjuhun já profeta xi ts'e.

⁸ As'ai ta kinchjakohó ngáhana ntá xi kint'e, xi nibaha ndjiojmi ján. B'i kitsúna:

—T'in kō chjubéi xujun xi kabix'óo, xi kjiya ntsja ntítsje xi síjñasun ntáchak'uun kō xi síjñasun t'anankiu.

⁹ Kui nga b'a ngji xihin ra ntítsjee nga tsjáhana xujun ichíu. As'ai b'i kitsúna:

—Chjubéi kō chinei. Xi nkúhu ntsjén kama aya tsu'bai niu, tunga aya kants'ai sja kama.

¹⁰ As'ai jakj'a xujun ichí xi kjiya ntsja ntítsjee kō kikjine. Xi kama aya tsu'ba xi nkúhu ntsjén. Tunga nk'ie nga ja kitujen, sja kama aya kants'á. ¹¹ As'ai b'a kik'inna:

—Tjihin nga ta kuixinya ngáha ri xuta ni xi Ntjaná ja kits'ínkinchja já profeta. Kuixinyai ni xi Ntjaná ts'ínko xuta xi tjin tu má nankihí ni, tu má antjehé ni, xi nchja tu má éhén ni kō já rej.

11

B'i ts'ín tsakuchjihi Jua jo já xi kits'ínkie yjoho nga Jesu yjanki

¹ As'ai kik'aina nku yá xá xi ch'achubako kō b'i kik'inna:

—Tisintjein. Ch'achubai ninkuhu Ntjaná kō nāchan chje. T'exki nkú tjin maha xi incha

ts'íntsjoḥo Nt̃iáná yó. ² Tunga najmi t̃u ch'achubaní ante xi t̃íña natsih̃in ñinku, at'ah̃a xut̃a xi najmi be Nt̃iáná ja kik'aihĩ kui antee. Kui xi incha kuas̃inne nga ts'íínkats̃ún nanki jee yachán jo sá t̃íhin. ³ Ts'inkjía jo já xi k'uéjña chji nga yjankina. Incha ngjua najyun kfe k̃o kuinchja ngajona nku mĩ k̃o jo unchan k̃o cháte k̃o te ñistjin.

⁴ Kui já xi jõ, kui xi nga jõ yá olibo k̃o nga jõ ni xi s'et̃isun nd'í xi t̃íncha nginkun Nda Nt̃iaha asunntee. ⁵ Tsa t̃ín xi mjehe ts'íín'uhun xi jõ, ts'a kuitjuhu nd'í xi k'uéti ngayjee já kontraha. B'a ts'ín kuayá t̃u yáhá ni xi mjehe incha ts'íín'uhun. ⁶ Kamaha k'uéchja nk'a ján t̃u xi najmi ta k'uaha ts'í xi nkú t̃ín ñistjin kamaha nga incha kuinchja éhen Nt̃iáná. K̃o ta kamaha jní ts'íín ma ntánijũo k̃o kamaha tsjáha k̃j'aí k̃j'aí k̃jua'un asunntee t̃u xi nkú t̃ín ñiyá mjehe ra nga b'a incha ts'íín.

⁷ Nk'ie nga ja kama ndjuúhu já xi jõ nga k'uénjmi, as'ai chu xi kuitjunji t̃ixa nanko k̃jaánko jó̃. Ts'íín nganaha k̃o ts'íínk'ien. ⁸ S'entu yjoninte k'iehen aya ñiyátéhe nanki chánko má ta kis'et'a kruu Nda Nt̃iaha. Kui nankiu xi nanki Sodoma k̃o ante Egipto chubaha nga nkuhú n'e mako chubaya. ⁹ Jan ñistjin masen kamaha nga incha kuasehe yjoninte k'ien xut̃a xi t̃ín nkú t̃ín nanki xi t̃ín, nkú t̃ín maha ntjehe xut̃a xi t̃ín, nkú t̃ín maha xut̃a xi nchja t̃u má éhén ni, k̃o nkú t̃ín ante má nga t̃íntu. Najmi tsjánte nga incha s'eyanji yjoninte k'ien. ¹⁰ Tsjo kamaha xut̃a xi t̃íntu asunntee ngat'aha ngabayaha. S'eh̃e k̃juatsjo k̃o b'i ngján tsjáha xinkjín ni, at'aha k̃juasti kitsjáha xut̃a xi t̃íntu asunntee já profeta xi jõ.

¹¹ Tunga nk'ie nga j'a jan nistjin masen, Ntíaná kits'ínk'íentu tík'un ngáha ra. Incha tsisintjen ngáha, kō tū ni xí incha kitsankjúhún ngayjee xi kíkíehē. ¹² As'ai incha kint'é nku ntā xi 'yún kinchja, xi nibaha ndjiojmi ján nga b'i kitsúhu:

—¡Nibánjiu ei!

As'ai nku nintj nginjikohō ndjiojmi ján kō kíkíehē xutā kontraha. ¹³ Tā kuihi chūbō kama nku chón xī tū xí 'yúhún. Nku tíkja nankiu je. Yatu mij xutā kits'ínk'íehēn chóon. Xutā xi ts'ankihj yjohō tū ni xí incha kitsankjúhún. Incha kits'ínkie yjohō nga chánka Ntíaná xi tíña ndjiojmi ján.

¹⁴ J'a kjuanimā xi ma johō, tunga jahá nibá tiña xi ma joon.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua ni xi kama nk'ie nga jane tjio xi ma yatuhu

¹⁵ Kits'ínkjane tjiohō ntítsje xi ma yatuhu kō kinu'yá ndjiojmi ján nkjin ntā xi 'yún kinu'yá nga b'i incha kitsú:

Má tsatéxuma xutā,

Ntíaná kō xi kits'ín nibá ngajohō

ja tjincha batéxuma yō nd'ai.

Kui xi kuatéxuma santaha tū nkjéhé ni.

¹⁶ Jáchá xi kan ñjuu xi tjintu nginkun Ntíaná incha kingjénsten kō kits'intsjohō Ntíaná. ¹⁷ B'i incha kitsú:

Tí'baihi máb'achjhi ji, Ntiani xi tjihin nga'yún,

Ntía xi tíña kō y'ejña.

At'aha ja tín'echjén nga'yún chánka xi ts'i,

kō ja kuach'atuts'ihin nga tibatexumai.

¹⁸ Kama kjahan naxinantá xi tjin asunntee, tunga jahá kuichu nistjihin kjuakjan chánkahi,

chubā nga kamahā kjuā xutā xi k'ien.
 Kō k'uaihi chjī xi sakúhu xutā xi ts'í,
 já profeta kō xutā xi naxu kits'in,
 ngayjee xi bekjúhin,
 xi ihī kō xi xixihī.
 N'ekje xi ts'ínkatsún asunntee.

¹⁹ As'ai tsix'á ninkuhu Ntíaná xi sijnā ndjiojmi
 ján kō kiya aya ninku kaxa tsje xi bakúchji ni xi
 y'éndako Ntíaná xutā xi ts'e. Tsat'ai nd'ich'on kō
 xaáhan kama. Janeya ch'on, kama nku chón, kō
 'yún kik'a ts'í ndjio.

12

B'í ts'in tsakuchjīhī Jua nku tachjuún kō nku chuyatuku

¹ As'ai kama chji ndjiojmi ján nku ni chánka xi
 tsakúchji ni xi kama. Kiya nku tachjuún xi kingja
 ts'íu xi nkúhu x'ótji. Sóo kis'ejña kinte tsuku kō
 tjín'ahā nku coronā xi te jo niñu tjíhin. ² Ntí y'a kō
 chjintihī ntíu tíkintáyako nga un tibehe.

³ Ta kama chji ndjiojmi ján kj'ai ni xi tsakúchji
 ni xi kama. Kiya nku ye chánka xi ni. Yatu
 maha nintaku kō te ndjiaha. Nga nkúnkú nin-
 taku nkúnkú coronā tjí'ahā. ⁴ Nits'in kikje'yúnkoho
 nku tjíkjá niñu xi tjín nk'a ján kō kikjaník'ajen
 asuhun t'anankiu. Tsasin'yún chuyatuku nginkun
 tachjuún xi ja ma tsíhín ntíhī tu xi kjinehe ntíu nk'ie
 nga tsín.

⁵ As'ai nku ntíx'in kitsihín tachjuún. Kui xi tjíhin
 nga ndjá kuatéxumaha ngayjee naxinantá xi tjín
 asunntee. Tunga kichju'áhā rá ntíhī tachjuún. Má
 b'ejña Ntíaná nga batéxuma ngji s'ejña ntíu. ⁶ As'ai

ante kixiu ngji tachjuun nga tsanka. Má y'éndaha Ntianá nku ante ngji, tu xi yo n'ekjéhen nku mii ko jo unchan ko cháte ko te nistjin.

⁷ As'ai kama nku kjuachán ndjiojmi ján. Ntitsje Miguel ko ntitsje xi tjenkoho incha kikjánko chuyatuku. Kikján chuyatuku ko ntitsje xi tjenkoho. ⁸ Tunga kits'ínndyjahá ko najmi ta kis'ehe ra ante ndjiojmi ján. ⁹ Tsich'onsje chuyatuku chánkoo, kui xi ye chóo xi 'mi ndaninda ko xi ta 'mi ya Satana, xi b'anachaha ngayjee xuta xi tjin asunntee. Kui ko ntitsjehe kichjaníkj'ajen asunntee.

¹⁰ As'ai tu xi 'yúhún kinu'yáha nku nta xi kint'e ndjiojmi ján. B'i kitsú:

—Nd'ai kuats'ínk'anki Ntianá xuta xi ts'e, kuakakúchji nga'yúhún ko nk'ie nga kui batéxuma. Xi kits'ín nibá Ntianá tibatéxuma. At'aha ja kuich'onsje xi batéjéne já nts'eé. Kui xi nistjin nistjen batéjénehe nginkun Ntianá. ¹¹ Ngat'aha jn*í*hi Chutsánko kuats'ín nganaha já nts'eé, at'aha kuats'ínkie yjoho nga yjanki Jesu. At'aha najmi incha kitsankjún nga kuayá. ¹² Kui nga n'etsjohonu xi tintsuboo ndjiojmi ján, tunga nima rú n'ehenu jun xi tintsuboo asunntee ko ajin ntáchak'uun. At'aha kaf'aijénk'unnuu ndanindoo. 'Yún kjan tímaha at'aha be nga chuba nistjin tijnaha.

¹³ Nk'ie nga ja kkie chuyatuku nga ja kichjaníkj'ajen asunntee, as'ai tsanka tjennki tachjuún xi kitsihin ntix'iun. ¹⁴ Tunga johó tsjanka ih*i* ja kik'aihi tachjuun tu xi kama ngjuai tjehen ante xi tijnaha ante kixiu. Ngji t'axín kjihin ye ante má nga kin'ekjén jan nú masen tjin. ¹⁵ As'ai

ts'a chuyatuku tsasje xi nkúhu nku ntáje, tu xi kui ntóo kjébéfehe rá tachjúun. ¹⁶ Tunga t'anankiuhú tsasinkohó tachjúun. Kitsjen nku tixa má nga jas'en ntáje xi ts'asje ts'a chuyatuku.

¹⁷ As'ai tu xí kama kjahán rá chuyatuku ngat'aha ni xi kamoo kó ngji kjánkó ntje xi tjíhín tachjúun, kui xutaha xi f'átjo kjuatéxumaha Ntíaná kó tu nku kits'ínkiehé yjohó nga Jesu yjanki. ¹⁸ As'ai ngji sinjña chuyatuku andai ntáchak'uun.

13

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua chu xi tsitjujín ntáchak'uun

¹ As'ai kíkíe nku chu xi tsitjujín ntáchak'uun. Yatu maha nintaku kó te maha ndjiaha. Nga nkúnkú ndjiaha nkúnkú corona tjíntu'áha, kó nga nkúnkú nintaku nku j'áín xi najmi sasíhín Ntíaná tjít'aha.

² Chu xi kíkíe b'a tjín xa sine tjín, kó b'a k'un sjai xi nkúhu sjai chu oso, kó ts'a b'a tjín ts'a leon tjín. Chuyatuku kikjanínk'a chu xu'bo nga kitsjá xáha. Y'éjña tíjtun kó chánka kits'ín ma. ³ B'a

tjín xi tu xí kin'e'uhún rá nku nintaku tjín, tunga kin'enkihí rá má nga kin'e'uhún. Ngayjee xuta asunntee incha kama nkjúhún kó kitsjennkíhi chu.

⁴ Incha kits'ínts johó xuta chuyatuku, at'aha kitsjá xáha chu xinkuu nga kui xi kuatéxuma. Kó tá incha kits'ínts johó chu xinkuu. B'i incha kitsú:

—Najmi tjín sa kj'ai xi nkúhu chu. ¿Yá xi kama kjaánkóho?

⁵ Kik'aintehe chu nga nk'a k'uasje yjohó kó nga najmi skuénkjún Ntíaná nga kuínchja, kó kik'aihi nga yachán jo sá kuatéxuma. ⁶ As'ai chu najmi kikienkjún Ntíaná nga kinchja. Ch'on kitsúhu

Nt̃ianá kō ante xi má nga t̃íña Nt̃ianá kō ngayjee xi t̃j̃ntu ndj̃ojmi ján. ⁷ Ta kik'aintehe nga k̃jaánkō x̃ut̃a jehe Nt̃ianá kō nga ts'ín nganaha. Ta kik'aihi nga kuat̃exumaha nkú t̃j̃ín maha ntjehe x̃ut̃a xi t̃j̃ín, nkú t̃j̃ín nanki xi t̃j̃ín, nkú t̃j̃ín maha x̃ut̃a xi nchja t̃u má éhén ni kō nkú t̃j̃ín ante má nga t̃j̃ntu. ⁸ As'ai incha kits'intsjohō chu ngayjee x̃ut̃a xi t̃j̃ín asuntee xi najmi t̃j̃intunt'á j'áih̃in x̃uj̃un xi ts'e Ch̃utsanka xi kin'ek'ien. At'aha kintehe ni nga kamanda asuntee x̃uj̃uh̃un Ch̃utsankō t̃j̃intut'á j'áih̃in ngayjee xi k'úéntu t̃ík'uun. Kui xi najmi incha kits'intsjohō chu.

⁹ Xi t̃j̃en t̃jabaxíñju katasíñju. ¹⁰ Xi t̃j̃ih̃in nga nguainijé, kui xi nguainijé. Xi t̃j̃ih̃in nga n'ek'ienkōho k̃icha, kui xi k̃icha kuayáha. Kui nga t̃j̃ih̃in nga ts'ín ch̃úk̃j̃uaha x̃ut̃a jehe Nt̃ianá kō ndjá kuinchajin ni xi s'ejĩh̃in.

B'i ts'ín tsakuchj̃ih̃i Jua chu xi tsitju t'anankiu

¹¹ As'ai k̃ikie kj'ái chu xi tsitju t'anankiu. Jo maha ndj̃iaha. B'a k'un ndj̃io xi nkúhu ts'e ch̃utsanka, t̃unga b'ahá ts'ín nchja xi nkúhu ch̃uyatuk̃u. ¹² Ngajohō chu xi t̃juun bat̃exuma. Kits'ín ch̃i nga x̃ut̃a xi t̃j̃ntu asuntee incha ts'intsjohō chu xi t̃juun, chu xi kin'enkih̃i má t̃u x̃i uh̃un r̃a. ¹³ Kits'ín k̃j̃uank̃j̃ún chánka ch̃i, santaha kits'ín nibájen nd'í asun t'anankiu nginkun x̃ut̃a. ¹⁴ Nga'yún xi kitsjáha chu xi t̃juun ts'anachakōhō r̃a x̃ut̃a nginkun chu xi t̃juun. Kits'ín k̃j̃ua'yuh̃un r̃a x̃ut̃a nga ts'ínnda nku sénnist̃jih̃in chu xi t̃juun, t̃u xi ch̃ank̃j̃uh̃un xi najmi k'ien nk'ie nga tsichaya.

¹⁵ Kik'aintehe chu xi ma johō nga ts'ínk'íéñ̃a t̃ík'un sénnist̃jih̃in chu xi t̃juun, t̃u xi kuinchj̃aha

sén̄nist̄jiun̄ kō ts'ín̄ nga n'ek'ien̄ ngayjee xi najmi ts'ínts̄johō. ¹⁶ Kō kits'ín̄ chu xi ma johō nga s'et'aha chubā ntsja kixi kō a rā stjen̄ ngayjee xutā, xi ih̄i kō xi xixih̄i, xi nch̄ināhā kō xi x'ahan̄, xi ndaíh̄i yjohō kō xi najmi ndaíh̄i yjohō. ¹⁷ Kits'ín̄ nga najmi ch'a kama k'uatse kō a rā kama kuatéña tsa mí nihi, tsa najmi tjíh̄in̄ chubāhā chu kō tsa j'áih̄in̄ chu kō a rā xkih̄i j'áih̄in̄ chu.

¹⁸ Kui ni xu'b̄i xi machjéhen̄ kjuankjintak'un. Xi mankjih̄in̄ kat'asje xkih̄i chu, at'ahā xkih̄i j'áih̄in̄ ndahá niu. Jun unchan̄ kō cháte kō tj'ion̄ nku niu.

14

B'í ts'ín̄ tsakuchj̄ih̄i Jua já xi Nt̄ianá kits'ín̄kjas'eh̄en̄ yjohō

¹ As'ai tsase kō kikié nga Chutsankō s̄j̄ñasun̄ asunntu t̄jen̄k̄i Sion̄. T̄ín̄chat'ahā unchan̄ kō yachán̄ ñju m̄i xutā xi t̄j̄intut'ahā stjen̄ j'áih̄in̄ Chutsankō kō j'áih̄in̄ Na'mih̄i Chutsankō. ² Kint'e nku ntā xi nibaha ndj̄iojmi ján. Janeya ntō xi nkú ts'ín̄ faneya ntáje nga ma 'yún̄ kō xi nkú ts'ín̄ faneya ch'on̄. B'a tā ts'ín̄ jane ntā xi kint'e xi nkúhu nkjin̄ nkjún̄ arpa xi t̄ín̄'ekjane.

³ Nginkun̄ xi t̄ibatéxumoo kō nginkun̄ xi ñju xi t̄j̄intu t̄ík'uun̄ kō nginkun̄ jáchá xi kan̄ ñjuu, t̄j̄ín̄ xi t̄ín̄cha se nku soon̄ tsetse. Najmi ch'a t̄imaha soon̄ xu'bō, nku tutuhú xi unchan̄ kō yachán̄ ñju m̄i xi tsit̄jujin̄ ajih̄in̄ xutā asunntee. ⁴ Kui xi najmi in̄cha kits'ínsi yjohō tsa jmin̄chj̄ín̄ kikjan-tuko, at'ahā najmi y'entuko chjuún̄. Tsuhu rā nij̄ nk'ie nga najmi in̄cha kits'ínts̄johō kj'ai nt̄ia. In̄cha yjankih̄i Chutsankō tū má nga tífih̄i. Kui

xi kis'echjintjai ajihin xuta xi tjin. Kui xi ti'baihi Ntjaná ko Chutsanko nga chje xi tjun tinja n'e ma. ⁵ Ndaha nku en tsank'a najmi incha kinchja, at'aha kui xi je nginkun Ntjaná.

B'i ts'in tsakuchiji Jua nga incha kinchja jan ntitsje

⁶ As'ai kikié kj'ai ntitsje xi tsú'ba tje nk'a jan nga nibáko en nda tsuhu Ntjaná, kui xi tu nkjéhe ni chiji ra. Kui xi s'enjimihi xuta xi jintu asuntee, nkú tjin nanki xi tjin, nkú tjin maha ntjehe xuta xi tjin, nkú tjin maha xuta xi nchja tu má éhen ni ko nkú tjin ante má nga jintu. ⁷ Yún kinchja ntitsje nga b'i kitsú:

—Chankjún Ntjaná ko n'ekio yjonu nga kui xi chánka, at'aha ja kuichu chuba nga ts'inkokjua xuta. N'etsjohoo xi kits'innda nk'a jan ko t'anankiu, ntachak'uun ko ntá tixa xi tjin.

⁸ As'ai nku ntitsje xi ma joho b'i kitsú:

—Ja kuan'ekje, ja kuan'ekje nanki chánka Babilonia. Kits'in ch'i ngayjee xuta, tu xi tu mí ni ch'onk'uhún ni incha ts'in xi nkú ta ts'in kui.

⁹ As'ai nku ntitsje xi ma jahan b'i kitsú:

—Tsa tjin xi ts'intsjohoo chu ko sénnistjihin ko tsjante nga s'et'aha chubaha stjen ko tsa ntsja, ¹⁰ kui xi tjihi nga ts'inkjáinyehe kjuakjan chánkaha Ntjaná. B'a kamaha xi nkú maha xi 'yún 'bi xán xi najmi kichjuehen nga'yuhun. Nd'i ko sufri k'uaikohoo ra kjuanima nginkun ntitsje jehe Ntjaná ko nginkun Chutsanko. ¹¹ Ndaha tsa mí yehe najmi kamandyjaya nintiji nd'i xi tsjá kua'un. Ndaha nku nistjin ko ndaha nku nistjen najmi ts'inkj'áiya xi ts'intsjohoo chu ko sénnistjihin

ko xi ts'ínkjáihin chubaha j'áihin. ¹² Kui nga tjíhin nga ts'ín chúkjuaha xuta jehe Ntíaná, xi f'átjo kjuatéxumaha ko s'ejihin Jesu.

¹³ As'ai kint'e nku nta xi nibaha ndjiojmi ján nga b'i kitsúna:

—T'et'ai ni xu'bi: “iNd'ai túb'atuts'inhin ra nk'ie nga nda tjín ts'e xuta xi kuáyá nga s'ejihin Ntíaná!”

Ko b'i títsu Espiritu:

—Johon, b'a tjín. Kui xutaha xi incha ts'ínkj'áiya at'aha ndjá xá xi incha kits'ín. Ntíaná tsjáha chjíhi xuta xu'bo ngat'aha ngayjee ni nda xi incha kits'ín.

B'i ts'ín tsakuchíhi Jua nkú ts'ín kichjustjen chahan asunntee

¹⁴ As'ai tsase ko kieke nku nintj taba. Asun nintju tjíñasun nku xi b'a tjín xi nkúhu Ntíhi Ndax'iun tjín. Tjí'aha nku corona toonsine. Kjiya ntsja ya nku kicha yjo xi n'echjén nga ti tuniñu. ¹⁵ As'ai ninku tsitjuhu kj'ai ntítsje ko 'yún kinchja nga b'i kitsúhu xi tjíñasun nintju:

—Ja kama chá ni xi tjíntje asunntee. Kichahi tichákohoni niu ko ch'atjóí, at'aha ja kuichu chuba nga ch'atjó chon.

¹⁶ As'ai xi tjíñasun nintju kichaha tsatekoho ni xi tjíntje asunntee ko j'áya chahan.

¹⁷ Ninku xi sijná ndjiojmi ján ta tsitju kj'ai ntítsje xi ta y'a nku kicha yjo. ¹⁸ Ko nachan chje ta tsitju kj'ai ntítsje xi batéxumaha nd'íu. Kui xi 'yún kinchja nga b'i kitsúhu xi y'a kicha yjoo:

—Kicha yjohi tichákákohoni éhen tuntsjajé xi tjín asunntee, at'aha ja chubaha nga stí tuntsjajée.

¹⁹ As'ai kichaha ntítsjee tsatekoho tuntsjajé xi tjín asunntee ko kits'ínkj'a má nga ts'íónnki tuu, kui

xi tsuh_u rā má nga s'ejña chji kjuākjan chánkaha Nt_ianá. ²⁰ Kits'ionnkí tuntsajée natsih_in nanki_u, tūnga t_u jníhí kitju. Xi nkú rā ma nku metru masen kama nga nankaha jní_u kō jan rā unchan kilometru kama nga tayáha.

15

B'í ts'ín tsakuchj_ih_i Jua yatu ntítsje xi incha y'a kjuānīmā xi fekuhu

¹ As'ai kkie ndjiojmi ján kj'ai ni chánka xi ma nkjúnna, xi tsakúchji ni xi kama. Yatu ntítsje kkie xi incha y'a yatu kjuānīmā xi fekuhu. B'a ts'ín kuichú ma ndjuúhu kjuākjan chánkaha Nt_ianá xi tīb'éjña chji.

² Kkie nku ni xi b'a tjín nku ntáchak'un chutsín xi nd'í kin'etjijinkoho tjín. Kō andaihi ntáchak'uun t_incha ndju xutā xi kits'ín nganaha chu. Kui xi Najmi kits'intsjohō sénnistjih_in kō najmi kits'ínkjáih_in nga kis'et'aha xk_i j'áih_in chu. Incha y'a xutō najní arpa xi Nt_ianá kitsjáha. ³ T_incha se sohōn Moise, ndā xi kits'ínxát'aha Nt_ianá, kō tā t_incha se sohōn Chutsankō. B'í t_incha tsu:

Ji Nt_iāni, j_i tjíh_in nga'yún.

Chánka ni xi kin'endai kō ma nkjúnni.

Kixi kō naxu niyá xi ts'í.

Ji xi ndā reihi xutā xi tjín.

⁴ Ngayjee xutā tjíh_in nga tsankjúh_in, Nt_iāni.

Ngayjee xutā tjíh_in nga ts'íintsjohi.

At'aha nku tutu ji xi tsjei.

Kj'uaí nginkuin ngayjee xutā xi tjín nga ts'íintsjohi, at'aha ja ya nga kixi n'ei kjuā.

⁵ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, kieke nga tsix'á nínku, ante nkjúhun Ntíaná xi sǐña ndjiojmi ján.
⁶ Tsitju nínku yatu ntítsje xi incha y'a kjuanimó. Incha yja najyun xi je kó xi tibat'ai kó 'mehe tjíntukjáha ni s'ekjá toonsine. ⁷ As'ai nku xi ñju xi tjíntu tík'uun kitsjáha nga nkúnkú ntítsje xi yatuu nku tasa toonsine xi kitsehe ni xi ts'ín nibájennehe xuta. Kui xi kjuakjan chánkaha Ntíaná, Ntíaná xi tǐña tík'un tu nkjéhé ni. ⁸ Kitsehe aya nínku ninti xi tsitjujihin kjuachánkaha kó nga'yúhun Ntíaná, kó ndaha nku najmi kama jas'en aya nínku santa nkúhu nga jeya kjuanima xi yatuu xi incha y'a ntítsje xi yatuu.

16

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua kjuanima xi yatuu

¹ As'ai kint'e nku ntá xi tu xí 'yúhun xi nibaha aya nínku. B'i kitsúhu ntítsje xi yatu maha:

—Tankiún. Tatendzjosún asunntee ni xi tǐncha tasa xi yatu xi kjuakjan chánkaha Ntíaná.

² As'ai ntítsje xi tjuun ngjiténdzjosún asunntee ni xi tǐncha tasa. As'ai xuta xi tjíntut'áha chubaha chu kó xi kits'íntsjohó sénnistjihin incha kingjaha tsé ch'onk'un xi kitsjáha kju'a'un.

³ As'ai ntítsje xi ma joho tsaténdzjojín ntáchak'uun ni xi tǐncha tasa. As'ai jní kama ntáchak'uun xi nkúhu jníhi nku nda xi kan'ek'ien. K'ien ngayjee xi tjíntu tík'un ajin ntáchak'uun.

⁴ As'ai ntítsje xi ma jahan tsaténdzjojín ntáje kó ajin ntá tixó ni xi tǐncha tasa. As'ai jní kama.

⁵ Kint'e nga b'a kitsú ntítsje xi batéxumaha ntánijuó:

—Tsje ní ji, Ntĩa xi tíjña kō y'ejña. Kixi kuan'ei nga b'a ts'ín kuan'ei kja. ⁶ At'aha kui xuta xu'bo incha tsaténdzjo jníhi xuta jee kō já profeta. Nd'ai ji kuak'aihi nga jni incha kuak'i. B'a ts'ín machjéhen.

⁷ Ta kint'e nku xi b'i kitsú ajin nāchan chje:

—Johon, Ntĩa xi tíjhin nga'yún, ji xi kixi kō naxu n'ei kja.

⁸ As'ai ntítsje xi ma ñjuhu tsaténdzjojnúhu ts'íu ni xi tíincha tasaha. Kik'aihi kja ts'íu nga nd'í k'uétikoho xuta. ⁹ As'ai 'yún kits'ínchjahan nubóo xuta. Ndaha tsa b'a kama, najmi incha ngjikj'áhá rá animaha kō najmi incha kits'ínkie yjoho nga Ntíaná xi chánka. Tū sa ní najmi kikienkjún Ntíaná nga kinchja. Ntíaná, kui xi maha tsjá kjuanima xu'bi.

¹⁰ As'ai ntítsje xi ma uhun tsaténdzjo ni xi tíincha tasaha má tíjñasun chu nga tíbatéxuma. As'ai kama jyun ngayjee má tíbatéxuma chu. Incha kikjinene naji xuta ngat'aha kja'un xi tíincha be. ¹¹ Ch'on incha kitsúhu Ntíaná xi tíjña nk'a ján tū ngat'aha kja'un xi tíincha be kō tsé xi incha kingjaha, tunga tū nkú najmi incha ngjikj'áhá rá animaha.

¹² As'ai ntítsje xi ma juhun tsaténdzjojin ntáje chánka Eufrete ni xi tíincha tasaha. As'ai kixiya ntáje tū xi tsjāntehe rá nga kj'ua já rej xi nibáha má tju ts'íu.

¹³ As'ai kieke jan jáninda xi b'a k'un chákje k'un. Ts'a chuyatuku tsitju chu kō ts'a chu xi ma joho kō ts'a nda profeta tsank'óo. ¹⁴ Kui jánindo xi ts'ín kjuankjún kō incha bitju nga nchja ñjaha já rej xi tjín ngayjee asunntee, tū xi k'uéndaha yjoho jóo xi má nga incha ts'ín kjuachán. At'aha kjuachán

cháńka s'e nįstjįn nk'ie nga kuakúchji yjohō Ntįáná xi tјįhįn nga'yún.

¹⁵ “Chasōo, an kjúa xi nkú joyaha nda ndyjé. įNda tјín ts'e xi tјįña tík'un kō xi tјįña ndaha najyuhun tu xi najmi kjúátsú'ba kistihi kō najmi kama subaha ra nga cha!”

¹⁶ Jáninda xi joon kinchja ñjakúhu já rej ante xi 'mi Armagedon nga én hebreo.

¹⁷ As'ai ntįtsje xi ma yatuhu tsaténdzjo ni xi tјįncha tasaha. Kinu'yá nku nta xi tu xį 'yúhún. Aya nįnku má b'ejña Ntįáná nga batéxuma nibaha nto nga b'į kitsú:

—Ja kama.

¹⁸ Tsat'ai nd'ích'on, xaáhan kama, janeya ch'on, kō kama nku chón xi tu xį 'yúhún. Nkúhu nga tјįntu xuta asunnteį najmi kjee ma nku chón xi nkúhu xu'bo, at'aha tu xį 'yúhún kama chóon. ¹⁹ Jan tsitju nanki chánkoō nga tsakjanya kō kin'ekje nanki xi tјín asunntee. J'áįtsjehen Ntįáná nanki chánka Babilonįa xi má nga kits'ín nibánehe kjuakjan chánkaha. Kin'ek'i nanki Babilonįa kjuakjahān Ntįáná. ²⁰ Najmi ta kiyaha ra ngayjee xjo xi tјín kō ta ndaha naxiu. ²¹ Nk'a ján nibaha ra ts'į ndjio i xi kik'anehe xuta. Ts'atį yachán kilu áhį niu. Én ch'on tsu kinchja xuta nga najmi kikienkjún Ntįáná ngat'aha kjuanimā xi ts'e ts'į ndjio, at'aha un nkjún įncha kikiehe ngat'aha kjuanimā chánka xu'bj.

17

B'į ts'ín tsakuchjįhį Jua xi nkú ts'ín kin'ekokjua naskóo

¹ As'ai j'aisena nku ntítsje xi sǐjñajihìn ntítsje xi yatuú, ntítsje xi ìncha y'a tasá xi yatuú. B'ì kitsúna:

—Nibái. Kuakuchjíhi xi nkú ts'ín n'ekokjua naská k'aku xi tǐjñasun ntáje chánkoo. ² Já reì xi tǐjñ asuntee ìncha kikjantuko naskóo kò xutá xi tǐjntu asuntee tá ìncha kikjantuko nò. B'a ts'ín kindyajahìn rá xi nkú ts'ínndyajahìn xutá nk'ie nga ma ch'ì.

³ As'ai j'aijínna Espirituhu Ntíaná kò ngjikona ntítsjee ante kixiú. Yò kíkíe nku tachjuún xi tǐjsuhùn nku chu xi ní. Nkú ts'ín chubahá xutá, b'a ts'ín tǐjt'ahá chu nga kitsejnúhu. Tunga én xi najmi tibenkjúhùn Ntíaná tǐjt'ahá. Yatu maha nintaku kò te maha ndjiahá. ⁴ Nku najyun kuan kò ni yja nò. Kitsejnúhu rá toonsine kò kj'ái kj'ái ndjio tsjo k'un. Kjiya ntsja nku tasá toonsine xi kitsehe ni xi najmi sasíhìn Ntíaná kò ni xi si nginkun Ntíaná, kui xi tsuhu rá kjuaská xi kits'ín. ⁵ Tǐjt'a stjen nku j'áín xi najmi chubá mankjihìn xutá. B'ì ts'ín tǐjt'a: “Nanki chánka Babilonjá.” Kui xi naahá jminchjín ská kò naahá xutá xi ts'ín ní xi najmi sasíhìn Ntíaná. ⁶ Kíkíe nga ch'ì nò. Jníhi xutá jehe Ntíaná kò jníhi xutá xi kin'ek'ien ngat'ahá nga kits'ínkie yjohò nga Jesu yjanki, kui xi kits'ín ch'íhi. Nk'ie nga kíkíe nò, tú ní xí kama nkjúhúnna.

⁷ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—¿Á tíma nkjúhun rí? Xínyaha nkú tǐjhin rá ngat'a ts'e nò kò chu xi tǐjsuhùn, xi yatu maha nintaku kò te maha ndjiahá. ⁸ Chu xi kuayai, kui xi y'ejña nk'ie. Najmi tá tǐjhin nd'ai. Tunga kuitjunjihí aya tixa nankò nga ngjuai má nga ndyja. Xutá xi najmi tǐjntut'á j'áíhìn kintehe ní nga kamanda asuntee

xujun xi má nga tjíntut'á j'áíhín ngayjee xi k'úéntu tik'un, kui xutáha incha kama nkjúhún nk'ie nga incha skue chu xi y'ejña nk'ie ko najmi tá tjíhín nd'ai tunga kj'uaí ngáha.

⁹ 'Kui ni xu'bi xi machjéhen kjuankjintak'un. Nintaku xi yatuú, kui xi tsuhu rá asunntu tjenki xi yatu xi tjíñasun nō. ¹⁰ Tá tsuhu rá yatu já rej. Un já rej xu'bi ja incha kits'índyja, nku xi tjín saha xá nd'ai, ko nku xi najmi kjee f'ai. Kui xi najmi 'yún tse kamahá nk'ie nga kj'uaí. ¹¹ Chu xi y'ejña nk'ie ko najmi tá tjíhín, kui xi nda rej xi ma jiún, xi tá nku xi yatuú. As'ai ngjuai má nga ndyja.

¹² 'Ndjia te xi kuayai, kui xi tsuhu rá te já rej xi najmi kjee 'bai xáha, tunga k'uaí xáhá rá nga kuatéxumako chu nku ora tjíhín. ¹³ Kui xi nkuhú incha kamako xinkjín ko tsjáha chu nga'yúhún ko xá xi tjíhín. ¹⁴ Incha kjaánko Chutsanko, tunga ts'íin nganahá Chutsanko, at'aha kui xi Nda Ntjahá já ntia ko Nda reihí já rej. Incha tjennkihi Chutsanko xutá xi kinchjaha Ntjaná ko j'áíhín, xi kixi incha kits'íntjusun ni xi kitsúhu Ntjaná.

¹⁵ Ko b'a tá kitsú yana ntítsjee:

—Ntáje xi kuayai má nga tjíñasun naskóo, xutahá niu. Tú mí ntjehé ni y'ahara, tú mí éhén ni ko tú mí nankihí ni. ¹⁶ Ndjia xi te xi kuayai xi tjíhín chu, kui xi incha ts'íin unkie naskóo. Incha kjé'aha ngayjee ni xi tjíhín ko k'uéjña kisti. Kjine yjonintehe nō ko nd'í incha k'uetikoho. ¹⁷ At'aha Ntjaná y'éjña ajin animahá ndjia xi tee xi má nga incha ts'íin ni xi mjehe Ntjaná. Kui nga nkuhú incha ts'íin maha yjoho ko incha tsjáha chu nga kui xi kuatéxuma santa nkúhu nga kuitjusun én xi kitsú Ntjaná. ¹⁸ Na

xi kuayai, kui nanki chánka xi batéxumaha já rej xi tjín asuntee.

18

B'i ts'ín tsakuchj'hi Jua nga kin'ekje nanki chánka Babilonia

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai kikié kj'ai ntítsje xi nibajehen ndjiojmi ján. Kui xi chánka xá xi tjíhin. Kjuáchánka xi tjíhin kits'ín ndzjehen asuntee. ² Yún kinchja nga b'i kitsú:

—Ja kuan'ekje. Ja kuan'ekje nanki chánka Babilonia. Ja ni'yaha jánindoó kama, ante má tjíntuyá ngayjee jáninda xi tjín. Ja nubahá ngayjee nise xi uncha kó xi si nginkun Ntíaná. ³ Ajíhin nanki xingisoo nku naská kama nanki Babilonia. Xi nkúhu tsa kik'i jóo kjuaskáha nó nga kikjantukó. Já rej xi tjín asuntee incha kikjantukó nó, kó kama nchíná já tiyanta xi tjín ngat'aha ni nkjún xi ts'atse nga tsjo ts'ín y'ejña.

⁴ As'ai kint'e kj'ai nta xi nibaha ndjiojmi ján xi b'i kitsú:

—Títjusjojiun nankiu, jun xi xuta xi ts'an, tu xi najmi kó jun ch'anjikohonu ngatitsuhun kó tu xi najmi chakohonu kjuanima xi sakúhu. ⁵ At'aha santaha ndjiojmi ján ja túbichú ngatitsuhun. Ja tjínjin k'un Ntíaná jé xi tíncha ts'ín.

⁶ N'ek'íechj'ú ni xi kits'íhin xuta. Jo tjíhin nga n'ek'íechj'ú ngatitsuhun. Tínchajihuun tasaha ni xi k'úi, xi jo niyá nga 'yún kjan sa nga xi kitsjáha xi kj'ai. ⁷ Xi nkú ts'ín 'yún nk'a ts'asje yjoho kó tsjo ts'ín y'ejña, b'a ta ts'ín 'yún tjohon kjuanima kó kjuaba nd'ai. At'aha b'a titsu nga kui

rú nku na reina, najmi na x'an rú kō rú najmi s'ehe kjuaba. ⁸ Kui kjuaha nkuhú nga nibane tentehe ra kjuanima, ngabaya, kjuaba kō kjin-tiá. Nd'í s'etíkoho, at'aha tjihin nga'yún Ntiana xi ts'ínkōkjuaha.

⁹ Ni xi tjihin naská Babilonia já rej xi tjin asuntee kits'ínchjénko nō kō jóo incha kikjantuko nō. Kui nga nk'ie nga incha skuēhe jóo ninti xi tbitju má nga títi nankiu, incha kjintát'a kō un kama k'un. ¹⁰ Kjin kuincha, at'aha incha tsankjún kju'a'un xi tí'baihi nankiu kō b'a incha kuitsu:

—¡Nima rú ts'ihin! ¡Nima rú ts'ihin nanki chánko, nanki Babilonia xi nk'a tjen! At'aha nkuhú nga n'ekōkjuaha.

¹¹ Játiyanta xi tjin asuntee ta kjintát'a kō un skuēhe ngat'aha ni xi tímaha nankiu, at'aha najmi ta tjin xi k'uatsehe ra ch'á xi k'uaíko. ¹² At'aha toonsine kō toontaba, nkjin tíkja ndjio tsjo k'un kō nkjin tíkja najyun chjí, najyun kuan kō xi nihi, nkjin tíkja yá xi sinjne kō nkjin tíkja ni xi kin'endakoho yá xi chjí kō kicha kō k'já sa nihi xi tjin, ¹³ nkjin tíkja ni xi sinjne kō ntá sinjne, tjink'úbjo kō xán, seti, kuan niñu xi chjí kō tuniñu, turu kō chutsanka, ndje kō yá xi kje'yún ndje, kō santaha xuta musu xi satéña, kui niu xi incha f'aiko jóo. ¹⁴ B'a k'úhin nanki Babilonia:

—¡Ja najmi ta tjihin ri tu tsjo k'un xi kama mje nkjúhin! ¡Ja kuan'endyja kjin ni tsjo k'un xi tjihin kō kjuanchinahi! ¡Najmi ta sakú saha ri!

¹⁵ Kjin incha kuincha já tiyanta xi incha kama nchinántjaihi nankiu, at'aha incha tsankjún kju'a'un xi skuēhe nankiu. Incha kjintá kō un

skuehe ngat'aha ni xi tímaha nankiu ¹⁶ nga b'a incha kuitsu:

—¡Nima rú ts'ihin! ¡Nima rú ts'ihin nanki chánkoo! Kui xi kingja najyun chjí xi kuan kō xi ni, nayjun xi yajnuhū toonsine kō kj'aí kj'aí ndjio tsjo k'un. ¹⁷ Nkuhú nga kfehe ngayjee kjuanchina chánka xu'bi.

Nkjin incha kuincha ngayjee já xi ts'ínkō yábarku, xi yá barku incha b'emayá, xi ts'ínxáya yábarku kō ngayjee xi ntáchak'uun sakúhura ni xi incha kjine. ¹⁸ Nk'ie nga incha skue ninti xi tbitju má nga títi nankiu, 'yún incha kuinchja nga b'a incha kuitsu:

—¿Má nankihi xi b'a ta tjín xi nkú tjín nanki chánkoo?

¹⁹ Incha kuaté'a ndyjo nintaku nga kuakúchji nga kjuaba tjihin, incha kjintá kō un skuehe ngat'aha ni xi tímaha nankiu nga b'i incha kuitsu:

—¡Nima rú ts'ihin! ¡Nima rú ts'ihin nanki chánkoo! 'Yún ts'atse ni xi chjí. Yō kama nchiná ngayjee xi tjihin yábarku. Tū nkuhú nga kuan'ekjehe ngayjee ni xi tjihin.

²⁰ Kat'etsjonuu, jun xi tintsuboo ndjiojmi ján ngat'aha ni xi tín'ehe nanki chánkoo. Kat'etsjonuu, jun xuta jehe Ntjaná kō já postru kō já profeta, at'aha Ntjaná kuats'ínkōkjuā nankiu ngat'aha ni xi kits'innu.

²¹ As'ai nku ntítsje xi nk'a tjeñ kikjesíntjeñ nku ndjio naxi ái. Kui xi kikjaníkj'ajin ntáchak'uun nga b'i kitsú:

—B'i ts'ín 'yún n'ekje nanki chánka Babilonia kō najmi ta ch'a skuehe ra. ²² Najmi ta kuinú'yáha aya niyátéhe nga kjuane najní arpa kō yánaxu kō

tjio. Yo najmi ta s'ehe já xi ts'ínnda nkjin tíkjá ni. Yo najmi ta kuinú'yáha nga kuakjan tuniñu. ²³ Najmi ta ts'ín ndzjehen ndaha nku nd'í aya niyátéhe ko najmi ta kuinú'yáha s'í kjuabixan. B'a kama ta ndaha tsa já tiyanta xi tjín yo kama já k'aku ajihín xuta xi tjín ko tj'e xi maha ts'anachakoho ra ngayjee naxinantá xi tjín. ²⁴ At'aha kui nankiu y'anji jníhi já profeta, jníhi xuta jehe Ntíaná ko ngayjee xi kin'ek'ien asuntee.

19

B'i ts'ín tsakuchjíhi Jua nga kin'etsjoho Ntíaná ndjiojmi ján

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai kint'e ntaha nkjin nkjún xuta xi 'yún kinchja ndjiojmi ján nga b'i incha kitsú:

—¡Kan'etsjoho Ntíaná, kui xi ts'ínk'ankiná!

Kui xi ts'e kjuachánka ko nga'yún.

² At'aha nda ts'ín ko kixi ts'ín kjuá,

ja kuats'ínkokjuá naská k'aku

xi ni najmi ndaha kits'ínkatsúnkoho xuta.

Ntíaná ja kuakasje chji jníhi xuta xi ts'e.

³ As'ai b'ahá ta incha kitsú ngáha:

—¡Kan'etsjoho Ntíaná! Ninti xi tíbitjuhu nanki chánko ngjuainji nk'a ján tu nkjéhé ni.

⁴ As'ai kingjénsten santaha t'anankiu jáchá xi kan ñjuu ko xi ñju xi tjintu tík'uun nga kits'íntsjoho Ntíaná, kui xi tijñasun ante má batéxuma. B'i incha kitsú:

—¡B'a katuma! ¡Kan'etsjoho Ntíaná!

⁵ As'ai kinu'yá nku ntá xi nibaha rá má b'ejña Ntíaná nga b'i kitsú:

N'etsjohō Nt̃iáná ngayjo jun xi xut̃a xi ts'e,
jun xi yankjún Nt̃iáná, xi xixih̃i kō xi ih̃i.

⁶ As'ai kint'e nga xi nkú ts'ín nu'yá nkjin nt̃ah̃a
xut̃a, xi nkú ts'ín faneya nt̃áj̃e nga ma 'yún kō xi
nkú ts'ín 'yún faneya ch'on. B'í kitsú nto:

—¡Kan'etsjohō Nt̃iáná!

At'ah̃a tibat̃exuma Nt̃iáná, Nt̃iá xi tj̃ih̃in nga'yún.

⁷ Kat'etsjoná kō katsej̃ihinná kjuatsjo,
n'ekie yjoná nga kui xi chánka.

At'ah̃a ja kuichu chub̃a kjuabixahan Chutsankō,
ja kab'enda yjohō xi k'uéñako.

⁸ Ka'baj̃ih̃i nga ngjuā najyun xi chj̃i,
xi je kō xi tibat'ai.

Kui niu xi tsuhu r̃a ni xi nda incha kits'ín xut̃a
jehe Nt̃iáná. ⁹ As'ai b'a kitsúna nt̃itsjee:

—T'et'ai ni xu'bi: “¡Á b'a nda tj̃ih̃in ts'e xi
kik'inyah̃a r̃a nga kj'uaíhi s'í kjuabixahan
Chutsankō!”

Kō b'a t̃a kitsúna:

—Kjuax̃i ni xi tixihin. Nt̃iáná xi b'a kitsú.

¹⁰ As'ai tsásinkunch'int'ah̃a nt̃itsjee xi má nga
ts'intjohō, tunga b'ah̃a kitsúna:

—Najmi b'a t̃u n'ei. An t̃a ts'inxát'ah̃a Nt̃iáná xi
nkúhu j̃i kō t̃a xi nkúhu já nts'ei xi t̃u nkú t̃ima 'yún
tak'uhún én xi tsakúya Jesu. Nt̃iánah̃a xi n'etsjoihi.

At'ah̃a én xi tsakúya Jesu, kui éen xi ts'ínkinchjah̃a
já profeta.

B'í ts'ín tsakuchj̃ih̃i Jua nku xi tj̃isuh̃un ndje

¹¹ As'ai kieke nga tjent̃ix̃a nk'a ján. Tsase kō kieke
nku ndje taba. Xi tj̃isuh̃un chu 'mi Xi Kix̃i Ts'ín kō
Xi Kjuax̃i Ni xi Tsu. Kix̃i ts'ín nk'ie nga kjuā ts'ín kō
nga kján. ¹² Xi t̃incha nd'í t̃incha tunkun. Nkjin

corona tji'aha kō tjit'aha nku j'áin xi nku tutu kui be. ¹³ Yja nku najyun xi kits'ih̄i jn̄i kō j'áih̄in, kui xi Éhen Nt̄ianá. ¹⁴ Tjennkih̄i já jun xi tjín ndjiojmi ján. Ndje taba tjintusúh̄un nga yja najyun xi ch̄j̄i, xi taba kō je.

¹⁵ Ts'a tíbitju nku k̄icha xi yjo, tū xi kjaánkōho nanki xi tjín asuntee. Ndjá kuat̄exumaha xut̄a kō ts'ín nibánehe kjuakjan chánkaha Nt̄ianá xi t̄jih̄in nga'yún. ¹⁶ Najyun xi yja kō ngasuh̄u t̄jit'a j'áin xu'bi: “Nda reih̄i já rej kō Nda Nt̄iaha já nt̄ia.”

¹⁷ As'ai kikié nku nt̄itsje xi s̄j̄ñasun ts'íu. Kui xi 'yún kinch̄ja nga b'í kitsúh̄u ngayjee nise xi b'ema t̄jen nk'a ján:

—Nibá ma ñjakú nga ch̄inōo nichine chánka xi tsjá Nt̄ianá. ¹⁸ Ch̄inōo yjonintehe já rej kō já jun k'akū kō já xi x'ín b'asje yjohō, yjohō ndje kō xi b'esúh̄un ch̄u, yjonintehe ngayjee xut̄a, xi tjíma ndaíh̄i kō xi kich'atse, xi ih̄i kō xi xixih̄i.

¹⁹ As'ai kikié ch̄u xi tsitjujín ntáchak'uun kō já rej xi tjín asuntee nga t̄jenkō já juh̄un. Incha kama ñjakú tū xi incha kjaánkōho xi tjísuh̄un ndje kō já jun xi ts'e xi tjísuh̄un ndje. ²⁰ Kichjubénijé ch̄i kō t̄a kichjubénijé nda profeta tsank'á xi kits'ín kjuankjún nginkun ch̄i. Kui kjuankjún xi kits'ín ts'anachakōho r̄a xut̄a xi kitsjante nga kis'et'aha chubaha ch̄i kō xi kits'intsjohō sénnist̄jih̄in. Incha kichjanik'ajin t̄ik'un ch̄i kō nda profeta tsank'óo ajin ntáchak'un nd'í xi t̄itikōho sufri. ²¹ Kō já xingisoo kin'ek'ienkōho k̄icha xi tíbitju ts'a xi tjísun ndje. Ngayjee nisee tū xí incha kikjinehé yjonintehe jóo.

20

B'i ts'ín tsakuchjîhi Jua nga nku miî nú kj'ua

¹ As'ai kikié nku ntítsje xi nibajehen ndjiojmi ján nga y'a yubîhi tîxa nanko ko kjiya ntsja nku n'úkîchá cháka. ² Jakj'á chuyatuku ko y'é't'a'yún nku miî nú tjîhin. Kui chuyatuku xi ye chá xi 'mi ndaninda ko Satana. ³ Kikjaníkj'aya tîxa nanko ko y'échja. Y'énehe nku sello xi y'échja'yún ankjuo tu xi najmi ta k'uanachaha ra nanki xi tjín asunntee santa nkúhu nga kj'ua nú xi nku miu. Askahan nk'ie nga ja kj'ua nú xi nku miu, tjîhin nga chjúndáya kutju.

⁴ As'ai kikié nkjin já xi y'entu nga kik'ai xáha nga incha kuatéxuma. Ta kikié xuta xi kitikjá nintaku ngat'aha nga tu nkú kits'ínkiehé yjoho nga Jesu yjanki ko y'énijmí éhen Ntíaná. Kui xi najmi kits'intsjoho chu ko sénnistjihin ko najmi kitsjante nga kis'et'aha stjen ko a ra ntsja chubaha chu. Incha j'áiya ngáha ra ngabayoo ko tsatéxumako Jesucristo nku miî nú tjîhin. ⁵ Tunga xuta k'ien xingisoo najmi j'áiyaha ngabayoo santa nkúhu nga j'a nú xi nku miu. Xi kuatéxumako Jesucristo, kui xi tjun kj'uaíyaha. ⁶ Á b'a nda tjîhin ts'e xuta je xi k'uaihi ra nga tjun kj'uaíyaha! Ngabaya xi ma joho najmi ta tjîhin ra nga'yún tsa nkú ts'îihin xuta xu'bo. Tu sa ní ts'îintsjoho Ntíaná ko Jesucristo xi nkúhu já na'mi ko kuatéxumako nku miî nú tjîhin.

B'i ts'ín tsakuchjîhi Jua nga ts'îindyja ndanindoo

⁷ Nk'ie nga ja kj'ua nú xi nku miu, chjúndáya ndanindoo má kjiya'yún. ⁸ As'ai kuitju nga k'uanachaha xi batéxumaha nanki Gog ko

nanki Magog, kui xi tsuhu ra tu má nankihí ni. Ndanindoo kuinchja ñjakúhu já jun xi tjiñin nankiu nga incha kjaán. Nkjin kama xi nkú ts'ín nkjin maha tsumí xi tjín andai ntáchak'uun.

⁹ Incha k'úema ngayjee asuntee ko k'uétjindaihi má tjintu xuta jehe Ntiana ko nanki xi Ntiana tjoho. Tunga nibahá nd'í nk'a ján xi kj'uaík'íetiyehe. ¹⁰ Ko ndanindoo xi ts'anachaha jóo chjanik'ajin ntáchak'un xi tjiñin nd'í ko sufri, má ta chjanik'ajin chu ko nda profeta tsank'óo. Yo un skuēhe nistjin nistjen tu nkjéhé nihi.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nga n'ekokjua xuta

¹¹ As'ai kikie xi tibatéxuma. Taba ko chánka ante má nga tjiña nga batéxuma. As'ai t'anankiu ko nk'oo incha ngji t'axín nginkun. Najmi ta kis'ehe ra ante. ¹² Kikie xuta xi k'ien, xi ihi ko xi xixihi, nk'ie nga kabincha nginkun xi tibatéxumoo. As'ai kichjux'á nkjin xujun ko ta kichjux'á xujun xi má nga tjintut'á j'áihin xuta xi k'úentu tík'un. Xi nkú ts'ín tjít'a xujun ni xi incha kits'ín, b'a ts'ín kin'ekokjua xuta k'ien.

¹³ J'áiya ngáha ra xuta xi k'ienjin ntáchak'uun ko xi kjintuyánji t'anankiu, ngayjee xi tjintu antehe xuta k'ien. Xi nkú nga incha kits'ín, b'a ts'ín incha kin'ekokjua. ¹⁴ As'ai kichjanik'ajin xi 'mi Ngabaya ko xi 'mi Antehe Xuta K'ien ajin ntáchak'un nd'íu. Ngabaya xi ma joho ntáchak'un nd'íu. ¹⁵ Xi najmi tjintut'á j'áihin xujun má nga tjintut'á j'áihin xuta xi k'úentu tík'uun, kui xi ta kichjanik'ajin ntáchak'un nd'íu.

21

B'i ts'ín tsakuchjìhì Jua nku nk'a tsetse kò nku t'ananki tsetse

¹ As'ai kíkíe nku nk'a tsetse kò nku t'ananki tsetse, at'ahà kindyjajin sèn nk'a xi tjuun kò t'ananki xi tjuun, kò najmi tà kis'ehe ntáchak'un.

² Kò kíkíe nanki Jerusalen tsetse. Kui xi nanki jehe Ntìaná xi Ntìaná kits'ín nibájen ndjiojmi ján. B'a ts'ín kas'enda xi nkúhu nku nabixan xi tsjo tjin x'ótji xi kan'engja nga tikuyahà ndà bixoon.

³ Kint'e nku ntà xi 'yún xi nibaha má tijnà xi tibatéxumoo nga b'i kitsú:

—Ntìaná ja tijnajihìn xutà nd'ai. K'úéjñajihìn xutà kò kui xi kama xutahà. Ntìaná k'úéjñajihìn kò kama Ntìahà. ⁴ Ts'íinxijnu ntánkun. Najmi tà incha kuayáha kò najmi tà incha kjintáha. Najmi tà kjintáyaha ngat'ahà kjuaboo kò najmi tà un skuehe ra. At'ahà ni xi kis'e ja najmi tà tjihin.

⁵ As'ai b'a kitsú xi tibatéxumoo:

—An tít's'in tsetse ngayjee ni xi tjin.

Kò b'a tà kitsú:

—T'et'ai ni xu'bi, at'ahà kjuaxi én xu'bi kò ma n'e s'ejin.

⁶ As'ai b'a kitsúna:

—Ja kama. An xi ntu alfa kò ntu omega, an xi tjuun kò xi fekuu. Xi tíma xintáha an tsjahà nga k'úi ntánijuahà ntà tìxa xi ts'ínk'íentu tík'uhun xutà. Tù tsjahà ra. ⁷ Xi ts'ín ngana, kui xi ts'ínkjáihìn ngayjee ni xu'bi. An kama Ntìahà kò kui kama ntína.

⁸ Tunga máha xi tsankjún kò xi najmi s'ejihìn, xi ts'ín ni xi najmi sasínna kò xi ts'ínk'ien aníma, xi chubà fantukohó xinkjín kò xi ts'ín tj'e, xi benkjún

ntia xi ts'inn_daha ntsja xuta ko ngayjee xi nchja én tsank'á, kui xi tji_hin nga ngjuai ajin ntáchak'un xi nd'í ko sufri titikoho. Kui xi ngabaya xi ma joho.

B'i ts'in tsakuchjihi Jua Jerusalen tsetse

⁹ As'ai j'aisena nku ntitsje xi sijnajihin ntitsje xi yatu, ntitsje xi incha y'a yatu tasa má nga tincha kjuanima yatu xi fekuhu. Kui xi b'a kitsuna:

—Nibái. Kuakuchjihi nabixan xi kama chjuuhun Chutsanko.

¹⁰ As'ai j'aijinna Espiritu ko ngjikona ntitsjee nku asunntu tjenki chanka xi 'yún nk'a. Yo tsakuna nanki Jerusalen, kui xi nanki jehe Ntjaná xi Ntjaná tits'in nibájen ndjiojmi ján. ¹¹ Nd'íhi kjuachánkaha Ntjaná tits'in kat'aihi nankiu xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un chji, xi nkú joyaha nku ndjio jasje xi taba xi nkúhu nch'án taba. ¹² Tjítjindaihi nankiu nku xjó chanka ko nk'a xi te jo maha ankjuaha. Nkúnkú ankjuo tinchasti nkúnkú ntitsje ko tjintut'áha ankjuo j'áihin ntjehe xuta Israel xi te jo maha. ¹³ Jan maha ankjuu xi yja má tju ts'íu ko jan yja má xi tjehe fintjai ts'íu ko jan yja nku ngatehe ko jan yja ngate xinkuu. ¹⁴ Te jo maha tuts'in xjóho nankiu. Nga nkúnkú tjintut'á j'áihin já postru xi te joho Chutsanko.

¹⁵ Ntitsje xi tinchjakona y'a nku yachuba toonsine xi k'ua chubakoho nankiu, ankjuaha ko xjóho. ¹⁶ Nkuhú chuba y'a nankiu. Nga ndjuhu ko nga tayáha tu nkuhú chuba y'a. Yachubaha ntitsjee ts'achubakoho nankiu. Jo mii ko jo unchan kilometru kama. Nga ndjuhu ko nga tayáha ko nga nk'aha tu nkuhú chuba. ¹⁷ As'ai ta ts'achuba xjóho.

Cháte kō tji'ion metru kama. Chubā xi ts'ínchjén xutā, tā kui xi kits'ínchjén ntítsjee.

¹⁸ Ndjio tsjo k'un jaspe kamandakoho xjóo kō toonsine xi tū xí ndahá kamandakoho nankiu. 'Nā xi nkúhu chutsín. ¹⁹ Ngayje tikjá ndjio tsjo k'un chji tjiintut'á tsjoho tuts'in xjóho nankiu, jaspe xi tjuun, zafiro xi ma johó, agatā xi ma jahan, esmeralda xi ma ñjuhu, ²⁰ onice xi ma uhun, cornalina xi ma juhun, crisolito xi ma yatuhu, berilo xi ma jihin, topacio xi ma ñjaha, crisoprasa xi ma tehe, jacinto xi ma te nkuhu, kō amatista xi ma te johó. ²¹ Ankjua xi te joo, te jo perla tjihin. Nkuhú ndjio tsjo k'un perla kamandakoho nga nkúnkú ankjuo. Kō toonsine xi nda kamandakoho niyáté k'akuhu nankiu. 'Nā xi nkúhu chutsín.

²² Najmi kikié ninku nankiu, at'aha Chutsanko kō Ntíaná, Ntia xi tjihin nga'yún, kui xi ninkuhu nankiu. ²³ Najmi machjéhen nankiu tsa ts'íu ts'ín ndzjehen kō tsa sóo, at'aha nd'íhi kjuachánkaha Ntíaná tít'sín ndzjehen kō Chutsanko xi nd'íhi nankiu. ²⁴ Xutā naxinantá xi tjin asunntee incha k'úema má ndzjehen nankiu kō incha kjuáiko yō kjuanchináha já rej xi tjin asunntee. ²⁵ Najmi s'echja ankjuaha nankiu nga nistjiun, kō najmi s'e nistjen. ²⁶ Yō n'ekjas'en kjuanchináha kō ni tsjo k'un xi tjihin nanki xi tjin asunntee. ²⁷ Tunga ndahá nku ni xi si nginkun Ntíaná najmi kjuas'en yō, tā ndaha xutā xi ts'ín ni xi najmi sasíhin Ntíaná, kō tā ndaha xi nchja én tsank'á. Tū nkuhú xutā xi tjiintut'á j'áihin xujuhun Chutsanko, yō má nga tjiintut'á j'áihin xutā xi k'úentu tik'uun, kui xi kama kjuas'en yō.

22

B'í ts'ín tsakuchjìhì Jua ntá xi ts'ínk'íéntu tík'uhún xutá

¹ As'ai tsakúna ntítsjee nku ntáje xi tjíhín ntánijua xi ts'ínk'íéntu tík'uhún xutá. Kui xi tibat'ai xi nkúhu nch'án taba. Má b'entu Ntíaná kō Chutsankō nga batéxuma, yō títbitjuhu ntóo. ² Kamasehén nīyáté k'akuhū nankiū kō xkī andaihi ntáje tīncha yá tu xi ts'ínk'íéntu tík'uhún xutá. Nk'ie nga nku nú te jo nīyá bjaha tu. Xkī sá bjaha tu. Xkaha yóo maha ts'ínnkihi xutá naxinantá xi tjin asunntee.

³ Najmi tá s'ehe ni xi najmi nda kinchjane Ntíaná. K'úéjñajihín Ntíaná kō Chutsankō nankiū nga kuatéxumaha kō xutá xi ts'e incha ts'íintsjohō.

⁴ Incha kama kuase'a Ntíaná kō stjén s'et'a j'áihín.

⁵ Najmi tá s'ehe nīstjén. Najmi tá kamachjéhen rá nd'í xi ts'ín ndzjéhen xutá xi k'úéntu yō kō tá ndaha ts'íu, at'aha Ntíaná ts'ín ndzjéhen. Tu nkjéhé ni incha kuatéxuma xutá xu'bō.

B'í ts'ín tsakuchjìhì Jua nk'ie nga ja ma kj'uaíhì Jesu

⁶ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—Kjuaxi én xu'bì kō ma n'e s'ejin. Ntíaná, Ntía xi kits'ínkinchja já profeta, kui xi kuats'ín nibá ntítsjehe, tu xi kuakúchjìhì rá xutá xi ts'e ni xi tjíhín nga kama xatí.

⁷ —jKjúái xatíá! jÁ b'a nda tjíhín ts'e xi títs'intjusuhún én xi tjit'a xujún xu'bì, xujún xi títsuya ni xi tjíhín nga kama!

⁸ An Jua kint'e kō kikié ni xu'bì. Askahan nga ja kint'e kō kikié, tsásínkúnch'int'ahá ntítsje xi tsakúna niu nga kits'intjsjohō. ⁹ Tunga b'ahá kitsúna:

—Najmi b'a tū n'ei. An xi t̃a ts'inxát'ah̃a Nt̃ianá xi nkúhu ji kō xi nkúhu já nts'ei xi já profeta kō ngayjee xi t̃its'íntjusun én xi t̃jít'a xujuin. Nt̃ianáh̃a xi n'etsjoihi.

¹⁰ Kō b'a t̃a kitsúna:

—Najmi tū ch'atjō 'mai én xi kits'ínkjas'ehin Jesu-cristo xi t̃jít'a xujuin. At'ah̃a ja t̃ibichú tiña n̄stjin nga kuitjusun niu. ¹¹ Xi ts'ín ni xi najmi nda, tū nkú kats'ihín ni najmi nda. Xi ch'onk'un, tū nkú kats'ihín ni ch'onk'uhun. Xi nda, tū nkú kats'ihín ni xi ndah̃a. Kō xi je, tū nkú katuma jehé.

¹² —Johon, kjúái xatía. Kjúáikohō chj́ xi tsjah̃a nga nkúnkú xut̃a xi nkú nga incha kits'ín. ¹³ An xi ntu alfa kō ntu omega. An nga tuts'ih̄in ni kō nga fekuhu. An xi t̃juhun kō xi fekuhu.

¹⁴ Já b'a nda t̃jihin ts'e xut̃a xi t̃ibanéhe najyuhun tū xi ts'ínkjáih̄in r̃a tuh̄u yá xi ts'ínk'íéntu t̃ík'uhun xut̃a kō tū xi kama kjuas'ehen ankjuah̃a nankiu!

¹⁵ Natsin ján k̄incha xut̃a xi ch'onk'uun, xi ts'ín t̃j'e, xi chub̃a fantukohó xinkjín, xi ts'ínk'ien anjima, xi benkjún nt̃ia xi ts'ínndaha ntsja xut̃a, kō ngayjee xi tsjohō kō nch̃ja én tsank'á.

¹⁶ —An Jesu t̃its'in nibá nt̃itsjena tū xi k̄uitsuyah̃a r̃a xut̃a n̄inku ni xu'b̄i. An nts'én xi nibáh̃a r̃a kjamah̃a David, an xi nt̃jehe David, kō an niñu chánka xi ts'ín ndzen nga ja tífi ma seen.

¹⁷ B'a t̃itsu Espiritu kō chjuúhun Chutsanko:

—¡Nibái!

Xi t̃ibasín̄juhu b'a t̃a katsú:

—¡Nibái!

Xi tíma xintáh̃a, kanibá. Xi mjehe, tū katakj'áh̃a ntánijua xi ts'ínk'íéntu t̃ík'uhun xut̃a.

B'i ts'ín fekuhu xujun xu'bi

¹⁸ An b'a tíxihin xuta xi t́basínñjuhu én xi t́jít'a xujun xu'bi xi t́tsuya ni xi t́jihin nga kama: Tsa t́jín xi k'úésuhun én xi t́jít'a ej, Nt́ianá k'úésuhun xuta xi b'a ts'íiun kjuanima xi t́jít'a xujuin. ¹⁹ Tsa t́jín xi kjéxin én xi t́jít'a xujuin xi t́tsuya ni xi t́jihin nga kama, Nt́ianá kjéxihin xuta xi b'a ts'íiun tu xi k'uaihi, tu xi tsjá yá xi ts'ínk'íéntu t́k'uhun xuta, ko ta kjéxihin ante xi k'uaihi xuta xu'bo nanki jehe Nt́ianá xi t́jít'a xujuin.

²⁰ Xi t́b'éjña chji ni xu'bi b'i t́tsu:

—Johon, kjúái xatía.

¡B'a katuma! ¡Nibái, Nda Nt́ia Jesu!

²¹ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Nda Nt́ianá Jesu. B'a katuma.

Éhēn Ntīanā
New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz
(MX:maj:Mazatec, Jalapa de Díaz)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, Jalapa de Díaz

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, Jalapa de Díaz [maj], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, Jalapa de Díaz

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

e05183c2-7c34-5cdd-8c78-15ea51bd8cbb